

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W OLECKU

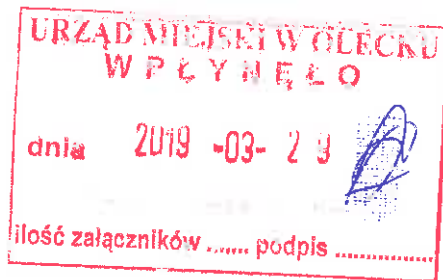
ul. Kolejowa 31, 19 - 400 Olecko

tel./fax 87 520 42 33

e-mail: mops@mops.olecko.pl

www.mopsolecko.naszops.pl

Olecko, dnia 29 marca 2019r.

44/16/19

Rada Miejska

RM w Olecku

w Olecku

OPS.551- 133 /2019

Na podstawie art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r.poz.1508) przedstawiam sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku za 2018 rok.

Z poważaniem
KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Olecku
mgr Edyta Truszczyńska

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Kolejowa 31
19-400 Olecko

S P R A W O Z D A N I E

Z DZIAŁALNOŚCI

MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W OLECKU

od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Sporządziła:
Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – Edyta Truszczyńska

Spis treści

1. Ramy prawne funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku.	3
2. Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku.	4
3. Klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku.	5
4. Struktura rodzin objętych pomocą społeczną Ośrodka.	7
5. Powody przyznawania pomocy społecznej przez Ośrodek.	9
6. Charakterystyka przyznanych świadczeń.	10
6.1 Zadania własne gminy (art. 17 ustawy o pomocy społecznej):	10
6.2 Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.....	20
7. Inne zadania własne gminy: Realizacja programów rządowych oraz projektów zewnętrznych oraz socjalnych:	25
8. Współpraca i współdziałanie z innymi instytucjami i organizacjami.	29
9. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej.	30
10. Doksztalcanie kadry.....	32
11. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2019.	34

Na podstawie art. 110 ust 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn.zm.) przedstawiam sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku za 2018 rok.

1. RAMY PRAWNE FUNKCJONOWANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W OLECKU.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku (zwany dalej Ośrodkiem) jest jednostką organizacyjną Gminy Olecko, nieposiadającą osobowości prawnej.

Obowiązek wykonywania zadań pomocy społecznej spoczywa na organach administracji rządowej i samorządowej. Ośrodek w obszarze pomocy społecznej realizuje zadania własne i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Gmina Olecko realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, kieruje się ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę. Natomiast zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej realizowane przez ośrodek pomocy społecznej ustalone są przez Burmistrza Olecka.

Ośrodek realizuje swoje zadania wynikające z następujących ustaw, uchwał i rozporządzeń:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- Ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach,
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych,
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
- Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia programu wspierania finansowego gmin „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 –2020,
- Uchwała Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry Start”,
- Rozporządzeń Burmistrza oraz uchwał Rady Miejskiej w Olecku,
- oraz szeregu innych ustaw i aktów wykonawczych regulujących tematykę systemu pomocy społecznej.

2. ZADANIA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W OLECKU.

Celem działalności Ośrodka jest doprowadzenie do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem oraz umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Świadczenia (zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej) mają za zadanie wsparcie osób w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, a nie zaspokajanie wszelkich potrzeb odbiorców pomocy społecznej i wyręczanie ich w obowiązku troszczenia się o zabezpieczenie potrzeb bytowych. Pomoc społeczna zmierza do uruchomienia zasobów osób wspieranych zwiększając ich aktywność poprzez wypracowanie u nich poczucia odpowiedzialności i samodzielnego zmierzenia się z trudną sytuacją życiową.

W 2018 roku działalność Ośrodka skoncentrowana była na wspieraniu osób i rodzin w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb oraz umożliwieniu im życia w warunkach odpowiadających

godności człowieka, a także minimalizowaniu zjawiska marginalizacji i wykluczenia. System działań obejmował pomoc finansową jak i niefinansową z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wykonany budżet na powyższe zadania wyniósł w 2018 r. **32.505.530,60 zł**

3. KLIENCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W OLECKU.

Poniższe zestawienia – wykres oraz tabela pokazuje liczbę rodzin i osób w tych rodzinach, które korzystały ze świadczeń z pomocy społecznej w latach 2016–2018 w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródła finansowania.

Tabela 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej (porównanie 2016-2018r.)

Wyszczególnienie		Lata		
		2016	2017	2018
Liczba mieszkańców Gminy Olecko (ogółem)		22 037	21 341	21 783
Liczba dzieci zamieszkujących Gminę Olecko (17 lat i mniej)		4 337	4 171	4 265
Liczba rodzin korzystających z pomocy Społecznej		955	796	753
w tym:	liczba osób w rodzinach	2 365	1953	1766
	liczba dzieci	816	840	827

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Dane Ośrodka wskazują, że średnio w ciągu 2018 r. 753 rodziny (gospodarstwa domowe) liczące 1766 osób korzystały ze świadczeń wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, co stanowi około 8 % mieszkańców Gminy Olecko. 339 rodzin to rodziny z dziećmi, natomiast 414 rodzin to osoby prowadzące jedno lub dwuosobowe gospodarstwa domowe nie posiadające dzieci, głównie osoby starsze, renciści, emeryci. Pomocą społeczną objętych zostało 827 dzieci czyli średnio 19% dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Olecko. Zauważa się spadek ogólnej liczby beneficjentów pomocy społecznej, co może być spowodowane efektem Programu Rodzina 500+, ale także niskimi kryteriami dochodowymi, które do 30 września 2018 r. roku wynosiły dla osoby samotnie gospodarującej 634 zł, a dla osoby w rodzinie – 514 zł, a od października 2018 r. dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł, a dla osoby w rodzinie – 528 zł.

W 2018 roku zaobserwowano spadek zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej (o 43 rodzin) w porównaniu do 2017 roku.

4. STRUKTURA RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ OŚRODKA.

Tabela nr 2. Typy rodzin objętych pomocą, w tym również tylko pracą socjalną, w 2018 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	w tym na wsi:	
Rodziny ogółem	915 (162- sama praca socjalna)	263	2 160
o liczbie osób			
1	421	94	421
2	146	32	292
3	118	31	354
4	107	50	428
5	73	29	365
6 i więcej	50	27	300
w tym rodziny z dziećmi ogółem	338	105	1278
o liczbie dzieci			
1	109	27	264
2	119	41	432
3	67	20	317
4	31	8	170
5	7	5	50
6	2	1	17
7 i więcej	3	3	28
rodziny niepełne ogółem	151	24	1462
o liczbie dzieci			
1	59	6	120
2	50	11	151
3	24	3	99
4 i więcej	18	4	92
rodziny emerytów i rencistów ogółem	121	18	146
1	100	12	100
2	18	5	36
3	2	0	6
4 i więcej	1	1	4

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Około 46% osób (421osób) korzystających z pomocy społecznej w 2018 r. to osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, z czego około 22 % (94osoby) zamieszkujących na wsi. Z kolei dwuosobowe gospodarstwa stanowią około 16 % korzystających, z czego mieszkających na wsi 12,17%.

Najlichniesz grupą rodzin z dziećmi to rodziny z 2 dzieci – 119 rodzin – ok. 35% oraz z trójka dzieci – 67 rodzin – ok.20%.

Około 16 % (151 rodzin) korzystających rodzin to rodziny niepełne. Głównie z 1 dzieckiem – 59 rodzi oraz z 2 dzieci – 50 rodzin.

121 rodzin osób wśród korzystających to rodziny emerytów i rencistów, co stanowi ok.13 % korzystających. Wśród tej grupy dominują jednoosobowe gospodarstwa domowe – 100 rodzin.

Natomiast typy rodzin, ze względu na liczbę dzieci w rodzinie, objętych pomocą społeczną w latach 2016 – 2018, obrazuje poniższe zestawienie:

Tabela 3. Typy rodzin ze względu na liczbę dzieci objętych pomocą społeczną w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie		Lata		
		2016	2017	2018
Rodziny z dziećmi		521	380	339
w tym o liczbie dzieci	1	156	123	109
	2	187	133	119
	3	98	68	67
	4	57	42	31
	5	12	7	7
	6	8	5	2
	7 i więcej	3	2	3

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Wśród rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej największą grupę stanowią rodziny z jednym lub dwojgiem dzieci. Znaczną liczbę, z tendencją wzrostową, stanowią rodziny niepełne, które jednocześnie charakteryzują się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Ubóstwo i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych są poważnymi czynnikami ryzyka zaniedbań w sferze zaspokajania materialnych i emocjonalnych potrzeb dzieci.

5. POWODY PRYZNAWANIA POMOCY SPOŁECZNEJ PRZEZ OŚRODEK.

Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2016 – 2018 z uwzględnieniem liczby rodzin i liczby osób w tych rodzinach przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4. Powody przyznawania pomocy społecznej.

Powody trudnej sytuacji	2016		2017		2018	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Ubóstwo	139	372	140	349	126	289
Sieroctwo	1	2	1	2	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	105	475	113	498	161	660
w tym: wielodzietność	47	260	45	238	48	265
Bezrobocie	451	1323	376	1055	315	883
Niepełnosprawność	111	144	109	156	109	146
Długotrwała lub ciężka choroba	434	787	400	731	377	653
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	84	277	95	325	120	392
w tym: rodziny niepełne	63	173	79	232	94	273
wielodzietne	20	116	17	107	12	77
Przemoc w rodzinie	10	24	6	16	5	14
Alkoholizm	32	61	25	57	22	36
Narkomania	5	5	4	5	4	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	17	23	10	12	4	7

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Z powyższego zestawienia wynika, że w 2018 roku najczęstszymi powodami ubiegania się o pomoc było długotrwała choroba (377 rodzin) oraz bezrobocie (315 rodzin)..Prowadzona na bieżąco diagnoza problemów społecznych była podstawą dookreślenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Ośrodek gromadził dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analizował zasoby Gminy Olecko w sferze socjalnej.

6. CHARAKTERYSTYKA PRYZNANYCH ŚWIADCZEŃ.

6.1 ZADANIA WŁASNE GMINY (ART. 17 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ):

Zasiłki i pomoc w naturze (rozdział 85214).

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów ubezpieczenia społecznego:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby lub rodziny. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 20 zł miesięcznie. Okres na jaki jest przyznawany zasiłek ustala ośrodek pomocy społecznej w oparciu o okoliczności sprawy. Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych.

W 2018 roku z tej formy pomocy skorzystało **299 rodzin**, w których żyje **819 osób**. Główne powody przyznawania zasiłków okresowych to:

- bezrobocie – 248 rodzin – 1374 świadczeń,
- niepełnosprawność – 31 rodzin – 119 świadczeń,
- długotrwała choroba – 41 rodzin – 122 świadczeń.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018., kryterium dochodowe na osobę w rodzinie wynosiło 528 zł netto, a na osobę samotnie gospodarującą 701 zł netto.

Tabela 5. Wydatki na zasiłki okresowe w latach 2016 – 2018.

Źródła finansowania	2016	2017	2018
Dotacja Wojewody	882 406,64	732 704	570 589
Środki własne Gminy	0	0	0
Ogółem	882 406,64	732 704,00	570 589,00

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Porównując wydatki na pomoc w formie zasiłków okresowych w latach 2016 – 2018, na ten cel najwięcej środków finansowych wydatkowano w 2016 roku. W 2018 r. kwota udzielonego wsparcia w formie zasiłków okresowych była o 162 115,00 zł niższa niż w 2017 r.

W ramach zadań własnych gminy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku przyznawał **zasiłki stałe (rozdział 85216) oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne (rozdział 85213)**

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kiedy dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały jest świadczeniem dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. Z uwagi na sposób obliczania tego zasiłku jest on świadczeniem wyrównującym dochód osoby uprawnionej do wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego.

Ogółem wydano w zakresie zadań obligatoryjnych 113 osobom decyzje administracyjne przyznające świadczenie w formie zasiłku stałego. Wypłaconych zostało 1087 świadczeń. Na zasiłki wydatkowano kwotę – **577 878,20 zł**.

Na opłatę **składek zdrowotnych** w 2018 r. wydatkowano kwotę – 46 114,59 zł (osoby pobierające zasiłek stały).

Środki pieniężne w całości pochodziły z dotacji celowej z budżetu Wojewody.

Tabela 6. Udzielona pomoc w formie zasiłków stałych w latach 2016 – 2018.

Zasiłek stały	2016	2017	2018
Kwota świadczeń	591 475,00	567 179,73	577 878,20
Liczba świadczeń	1218	1143	1087

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Z tabeli nr 6 wynika, że w 2018 r. zmniejszyła się liczba świadczeń oraz kwota wydatkowana na ten cel w porównaniu z rokiem poprzednim o 10.698,47 zł.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany **zasiłek celowy**. Zasiłek celowy może być przyznany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Tabela 7. Wydatki na zasiłki celowe w latach 2016 – 2018.

Źródła finansowania	2016	2017	2018
Środki własne Gminy	38 894,00	45 780,20	27 640,00

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

W 2018 roku Ośrodek przyznał pomoc 139 rodzinom w formie **zasiłków celowych**. Ogółem wydatkowano **27.640, 00 zł**. Zasiłki celowe przyznawano m.in. na zakup opału w okresie zimowym, zakup leków i odzieży, zakup żywności w tym dla 10 rodzin wypłacono **specjalne zasiłki celowe** na kwotę – **4.750,00 zł**.

Gmina ma obowiązek zapewnić **schronienie, odzież i posiłek** osobom tego pozbawionym. Ze środków Ośrodka pokrywane były koszty pobytu 8 osobom z gminy Olecko w schroniskach i noclegowniach. Na ten cel w 2018 r. została wydatkowana kwota – **9.386,00 zł**. Ponadto zapewniono gorący posiłek osobom tego pozbawionym w stołówce Schroniska dla Bezdomnych prowadzonego przez Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi” 8 osobom (łącznie 582 świadczeń), koszt pomocy wyniósł **3.783,00 zł**.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (rozdział 85228).

Obowiązek świadczenia usług opiekuńczych spoczywa na gminie i wynika z art. 50 ustawy pomocy społecznej. Przepis ten stanowi, że *osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych*. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Obowiązek świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych wynika z Rozporządzenia Ministra Polityki

Spółecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie rodzajów specjalistycznych usług opiekuńczych. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem.

W 2018 roku ze względu na potrzebę wsparcia w zaspakajaniu podstawowych potrzeb bytowych przyznano usługi **115 osobom**, w tym **86 osób** objęto pomocą w formie **usług opiekuńczych**, a **29 osób specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi**.

Świadczonych było ogółem :

- 20.707 godzin usług opiekuńczych, koszt 1 godziny wynosił 18,84. zł,
- 17.480 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi., koszt 1 godziny wynosił 20,24.zł.

Z bezpłatnych usług opiekuńczych w roku 2018 korzystało 4 osoby, z bezpłatnych specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystały 3 osoby. Pozostali podopieczni ponosili stosowną odpłatność, ustaloną w trybie decyzji administracyjnej.

Wydatki w tym rozdziale zamknęły się kwotą :

- usługi opiekuńcze – **382. 352,68 zł**
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **353.795,20 zł**

Zwrot kosztów usług opiekuńczych przez osoby, którym świadczone usługi wyniósł **-108. 672,97 zł (dochód gminy)**

Realizacją usług zajmowała się Firma Medis24 Warszawa, ul. Wronia 45/U2. Zakres usług był zgodny z wydanymi decyzjami administracyjnymi oraz oczekiwaniami podopiecznych. Ośrodek prowadził systematyczne kontrole jakości świadczonych usług świadczonych

Ponadto Gmina Olecko od stycznia 2018 roku przystąpiła do realizacji pilotażowego programu wdrażania usług opiekuńczych w formie teleopieki. Celem programu jest zapewnienie całodobowego dyżuru Centrum Operacyjno-Alarmowego i jego gotowości do wykonywania zleconych procedur po otrzymaniu sygnału od osoby objętej usługami teleopiekuńczymi za pośrednictwem „czerwonego przycisku alarmowego”. Centrum Operacyjne – Alarmowe o wywołanym alarmie i zaistniałym problemie powiadamiało jedną z osób do kontaktu, wskazaną w karcie informacyjnej przez seniora, w razie konieczności wzywało karetkę pogotowia, policję albo straż pożarną pod adres seniora. W roku 2018 r. wsparciem objęto 20 osób w wieku powyżej 60 roku życia zamieszkałych na terenie Gminy Olecko, w szczególności osoby samotne i chore. Rekrutacja została przeprowadzona przez pracowników socjalnych wspólnie z pracownikami służby zdrowia – lekarzami rodzinnym, pielęgniarzami środowiskowymi. Usługi teleopiekuńcze skierowane były są do osób, których życie lub zdrowie może być zagrożone, a nie są one w stanie wezwać pomocy w sposób tradycyjny. Bieżący

monitoring efektywności usług wskazuje że w kilku przypadkach wezwana na czas pomoc uratowała życie osobom objętym teleopieką.

Przedsięwzięcie w 2018 roku było realizowane dzięki wsparciu finansowemu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko Mazurskiego. Ogółem koszt programu to 13.533,73 zł, w tym środki Gminy 50% – 6.766,87 zł oraz dotacja 50% – 6.766,87 zł. Program kontynuowany jest w 2019 r.

Domy pomocy społecznej (rozdział 85202).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Ośrodek wydawał decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i odpłatności za pobyt dla osób w wymagających całodobowej opieki i pielęgnacji z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności.

Pracownicy socjalni kompletowali dokumenty niezbędne do uzyskania skierowania i umieszczenia w dps, a także przeprowadzali wywiady środowiskowe dla potrzeb innych ośrodków, dotyczące pensjonariuszy domów pomocy społecznej.

W 2018 roku Gmina Olecko ponosiła wydatki związane z przebywaniem **51 osób** w domach pomocy społecznej. Koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach, za który odpłatność ponosiła Gmina Olecko wynosił – **1.325 804,26 zł**. Wpłaty od rodzin zobowiązanych do dopłat wyniosły 3.700 zł. Na koniec 2018 r. 2 mieszkańców gminy Olecko oczekiwało na umieszczenie w dps-ie.

Tabela 8. Wydatki związane z pobytem mieszkańców gminy Olecko w dps w latach 2016-2018.

Pobyt w domu pomocy społecznej	2016	2017	2018
Ilość mieszkańców gminy przebywających w dps	52	51	51
Wydatki za pobyt mieszkańców w dps	1 122 209,53	1 212 176,24	1 325 804,26

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Jak wynika z tabeli nr 8, w latach 2016 – 2018 liczba mieszkańców Gminy Olecko przebywających w domach pomocy społecznej jest na stałym poziomie. Wzrosła jednak odpłatność za ich pobyt, głównie z uwagi na stały wzrost odpłatności za mieszkańca w domach pomocy społecznej.

W 2018 roku do Ośrodka wpłynęło **2015 wniosków** z prośbą o udzielenie pomocy w różnej formie. Pracownicy socjalni przeprowadzili **2279 rodzinnych wywiadów środowiskowe**. Ogółem wydano

3585 decyzji administracyjnych przyznających świadczenia z zakresu pomocy społecznej w ramach zadań zleconych i zadań własnych.

Usuwanie skutków klęsk żywiołowych (rozdział 85278).

W 2018 roku nie udzielano tego typu świadczeń ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

Praca socjalna

Podstawowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia. Jednym z głównych zadań w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Osoby te są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i codziennych, osobistych problemów. Ośrodek realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2018 roku udzielił pomocy w formie pracy socjalnej 631 rodzinom, w których żyje łącznie 1696 osób. W tym rodziny objęte *wyłącznie pracą socjalną* stanowiły 162 rodziny liczące 394 osób. Praca socjalna była ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, który stanowi jedno z podstawowych narzędzi pracy socjalnej. Ma na celu inicjowanie i wspieranie zmiany sytuacji osób i rodzin. Kontrakt socjalny jest umową zawartą pomiędzy pracownikiem socjalnym a osobą/rodziną w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. W 2018 r. pracownicy Ośrodka zawarli **85 kontraktów socjalnych**.

Wspieranie rodziny (rozdział 85504)

Program „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2018 realizowany był w okresie od 01 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Program współfinansowany był ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Na realizację zadania – zatrudnienie asystenta rodziny – gmina Olecko wydała 45.662,89 zł (w tym dotacja 14 899 zł). W Ośrodku zatrudniony był 1 asystent rodziny, który wsparciem objął ogółem 15 rodzin.

Asystent rodziny w 2018 r., realizując swoje zadania odpowiedzialny był za obszary m.in.:

- bezpośrednia praca z rodzicami,
- bezpośrednia praca z dziećmi,
- działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację pracy własnej.

Do głównych zadań należało wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny,
- praca nad poprawą relacji z dalszą rodziną, środowiskiem sąsiedzkim oraz instytucjami,
- opracowywanie we współpracy z rodziną oraz koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną,
- udział w przygotowywaniu i realizowaniu gminnego programu wspierania rodziny.

W roku 2012 po raz pierwszy, w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, poniesiono wydatki ze środków własnych Gminy Olecko na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z uwagi na powyższe odpłatność Gminy za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej wzrasta z każdym rokiem i w roku sprawozdawczym wyniosła – **339.278,58 zł**.

W 2018 roku poniesiono odpłatność za pobyt **36 dzieci** w pieczy zastępczej:

- placówka – 11 dzieci,
- rodziny zawodowe – 7 dzieci,
- rodziny niezawodowe – 8 dzieci,
- rodziny spokrewnione – 10 dzieci.

Natomiast poniższa tabela pokazuje dynamikę wzrostu odpłatności Gminy Olecko za pobyt dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na przestrzeni ostatnich 3 lat.

Tabela nr 9. Odpłatność Gminy za pobyt dzieci pieczy zastępczej.

	2016	2017	2018
Liczba dzieci przebywający w pieczy zastępczej	37	38	36
Wydatkowana kwota ze środków własnych Gminy	173.196,99	186.241,80 <i>(wzrost 13.044,81 zł)</i>	339.278,58 <i>(wzrost 153.036,78)</i>

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany przez Burmistrza Olecka w 2011 r. kontynuował swoją działalność w 2018 r. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na Ośrodek obowiązek obsługi administracyjno – technicznej Zespołu.

Zgodnie z zapisami *Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olecko na lata 2012-2018*, Koordynator Programu (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku) raz w roku składa Radzie Miejskiej odrębne sprawozdanie z jego realizacji i działań Zespołu Interdyscyplinarnego. Szczegółowe działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały przedstawione w odrębnym sprawozdaniu za 2018 rok jako załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

Pomoc w zakresie dożywiania(rozdział 85230)

Ośrodek w 2018 roku realizował Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Pomoc w formie dożywiania udzielana jest dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz osom starszym. Z tej formy pomocy mogą skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekracza odpowiednio 150 % kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Program realizowany był zgodnie z porozumieniem zawartym z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim.

W ramach Programu wydatkowano kwotę **820.000 zł**, w tym **650.000 zł** dotacji oraz **170 000 zł** (20% dotacji) udział środków własnych.

Ze środków Programu opłacono na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych dożywianie dla **405 dzieci** (łącznie **55.399** obiadów szkolnych) na kwotę **240.665,00 zł**. Ponadto, na podstawie decyzji dyrektora szkoły, bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego

z posiłku skorzystało **56 dzieci** na łączną kwotę – **17.133 zł**. Dowóz posiłków do szkół wyniósł **34 320 zł**.

Udzielono pomocy w formie jednego gorącego posiłku dziennie dla osób dorosłych w stołówce Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi” dla **44 osób** na łączną kwotę **32.643 zł**.

Ponadto w ramach programu przyznano pomoc także w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności **389 rodzinom** liczącym **985 osób** na kwotę **527. 882,00 zł**.

Oświata i wychowanie (rozdział 80113)

Dowożenie uczniów niepełnosprawnych do Centrum Edukacji Specjalnej w Olecku przy ŚDS .

Poniesiono wydatki w wys. **34.116,34 zł**, w tym: wynagrodzenie osobowe i pochodne od wynagrodzeń: 16.435,85 zł oraz pozostałe (zakup paliwa, remonty samochodów, czynsz za garaże, podatek transportowy, ubezpieczenie samochodów): 17.680,49 zł

Pozostała działalność (rozdział 85195)

Na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zadaniem gminy jest ustalenie uprawnień oraz wystawienie decyzji administracyjnej potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla świadczeniobiorców, innych niż ubezpieczeni, spełniających kryterium dochodowe z ustawy o pomocy społecznej. Ośrodek w 2018 r. wydał **25 decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej**. Środki na pokrycie kosztów przeprowadzenia wywiadu rodzinnego i wydania decyzji administracyjnej dla tych osób zwracane są z budżetu Państwa, ponieważ jest to zadanie zlecone.

Pozostała działalność (rozdział 85295)

Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej w Olecku został powołany w oparciu o ustawę o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r. (Dz. U. z 2011 Nr 43, poz. 225 z późniejszymi zmianami), rozpoczął działalność w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olecku 24 lutego 2005 r. uchwałą Rady Miejskiej w Olecku. Jednym z głównych narzędzi reintegracji zawodowej w KIS są prace społecznie użyteczne i realizacja Programu Aktywnej Integracji.

Prace społecznie użyteczne

W roku 2018 r. MOPS w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Olecku koordynował po raz kolejny organizację prac społecznie użytecznych. Celem programu było uaktywnienie osób długotrwale bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej. W ramach prac społecznie użytecznych aktywność zawodową podjęło 18 osób bezrobotnych, objętych wsparciem pomocy społecznej. Osoby bezrobotne podejmowały zatrudnienie w jednostkach podległych samorządowi gminnemu wykonując prace porządkowe zlecone przez jednostki zatrudniające. Pracownicy socjalni Ośrodka dokonywali analizy i akceptacji list osób zaproponowanych do udziału w programie prac społecznie użytecznych, w ramach reintegracji zawodowej i włączenia społecznego osób długotrwale bezrobotnych oraz sporządzali kontrakty socjalne.

Ogólny koszt programu prac społecznie użytecznych wyniósł **31.273,20 zł**.

Koszty organizacji prac społecznie użytecznych finansowane były z dwóch źródeł, tj.:

- 60% ogólnej kwotę pokrywa Powiatowy Urząd Pracy w Olecku – 18.639,42 zł.
- 40% stanowi udział gminy – 12.633,78 zł.

Program Aktywnej Integracji

W roku 2018 Ośrodek we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Olecku realizował Program Aktywnej Integracji. W ramach PAI aktywizowano 17 osób bezrobotnych. Celem PAI była aktywizacja zawodowa i integracja społeczna osób bezrobotnych, dla których ustalony został III profil pomocy, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i którzy korzystali z pomocy społecznej.

Ogólny koszt Programu Aktywnej Integracji wyniósł **9.115,10**, tj.:

Koszty organizacji prac w ramach PAI finansowane są z dwóch źródeł, tj.:

- 60% ogólnej kwotę pokrywa Powiatowy Urząd Pracy w Olecku – 5.469,06 zł.
- 40% stanowi udział gminy – 3.646,04 zł.

Realizacja prac społecznie użytecznych z pewnością umożliwiła uzyskanie efektów społecznych takich jak:

- łagodzenie negatywnych skutków bezrobocia,
- wykonanie wielu prac na rzecz społeczności lokalnej,
- szanse dla osób skierowanych na powrót na rynek pracy (zatrudnienie),
- uzyskanie przez w/w osoby dochodów dzięki własnym umiejętnościom,
- aktywizacja bezrobotnych, mobilizacja do wyjścia z domu.

6.2 ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ FINANSOWANE W FORMIE DOTACJI CELOWEJ Z BUDŻETU PAŃSTWA.

Realizacja świadczeń rodzinnych

System świadczeń rodzinnych skierowany jest do rodzin, które nie są w stanie zabezpieczyć potrzeb związanych z ponoszeniem wydatków na utrzymanie dzieci.

W 2018 roku w gminie Olecko ze świadczeń rodzinnych skorzystało 1177 rodzin. Świadczenia te zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, obejmują:

1. **Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:**
 - 1) urodzenia dziecka,
 - 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - 3) samotnego wychowywania dziecka,
 - 3) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - 4) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - 5) rozpoczęcia roku szkolnego,
 - 6) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
2. **Świadczenia opiekuńcze:**
 - 1) zasiłek pielęgnacyjny
 - 2) specjalny zasiłek opiekuńczy
 - 3) świadczenie pielęgnacyjne;
3. **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;**
4. **Świadczenie rodzicielskie.**

Szczegółowe wydatki poniesione przez Ośrodek w zakresie wypłacanych świadczeń rodzinnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2018 roku.

Lp.	Świadczenie	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego				
1.	Zasiłek rodzinny	848	20 495	2. 296. 251,00 zł
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	128	130	86. 135,00 zł
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	37	434	162.107,00 zł

4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	96	1 144	210.581,00 zł
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	102	1 213	122.139,00 zł
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1 519	2 269	112.778,00 zł
7.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania			
7.1	w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	21	204	20.986,00 zł
7.2	w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	98	977	61.242,00 zł
8.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	320	3 838	353.859,00 zł
Świadczenia opiekuńcze				
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	412	4 941	779.365,00 zł
10.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	21	242	128.860,00 zł
11.	Świadczenie pielęgnacyjne	73	876	1.290.102,00 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka				
12.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	167	169	169.000,00 zł
Świadczenie rodzicielskie				
13.	Świadczenie rodzicielskie	81	977	865.784,00 zł
Zasiłek dla opiekuna				
14.	Zasiłek dla opiekuna	7	73	38.707,00 zł
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe				
15.	Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	72	860	266.202,00 zł

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Koszt utrzymania świadczeń rodzinnych w 2018 r. wyniósł 201. 083,00 zł (środki z dotacji 196. 915,00 zł , środki gminy – 4. 168 zł).

Realizacja funduszu alimentacyjnego

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznawane jest na podstawie wniosku, do którego załączony jest m.in. odpis tytułu wykonawczego oraz zaświadczenie od komornika o bezskuteczności prowadzonego postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika alimentacyjnego.

Obowiązujące kryterium dochodowe wyliczone z dochodów za rok 2017 nie może przekroczyć kwoty **725 zł netto** na członka rodziny. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500,00 zł na osobę uprawnioną.

Tabela 10. Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny w roku 2018.

Lp.	Świadczenie	Liczba wnioskodawców	Liczba wydanych decyzji	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Fundusz alimentacyjny					
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	253	292	296/3557	1. 341. 089,00 zł

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Koszt utrzymania funduszu alimentacyjnego w 2018 r. wyniósł 44.868 zł (środki z dotacji – 40. 232 zł, środki gminy – 4.636 zł).

Dłużnicy alimentacyjni

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego w 2018r. wyniosło **370. 823,93 zł**, w tym dochód własny gminy **61. 959,92 zł**.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłacanej zaliczki alimentacyjnej wyniosły **21. 633,93 zł**, w tym dochód gminy **10. 816,97 zł**.

Prowadzone postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych skutkowało wydaniem **24** decyzji administracyjnych uznających dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych.

W 2018 roku wobec **289** dłużników alimentacyjnych podjęto i prowadzono działania zmierzające do zwiększenia ich odpowiedzialności oraz doprowadzenia do skutecznego egzekwowania i realizowania zobowiązań alimentacyjnych.

W sprawach dłużników alimentacyjnych podejmowano i prowadzono czynności z samymi dłużnikami alimentacyjnymi, a także z komornikami sądowymi, organami właściwymi wierzyciela, organami właściwymi dłużnika, Powiatowym Urzędem Pracy, Prokuraturą Rejonową, Starostwem Powiatowym, Policją, CEPiK i innymi w zależności od zaistniałej sytuacji.

Informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywane są do Biur Informacji Gospodarczej. Są to:

- Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.,
- Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

Ponadto podjęto następujące działania:

- przekazano **61** informacji komornikom sądowym mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego,
- w **20** przypadkach zobowiązano dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- w **19** przypadkach zwrócono się z wnioskiem do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- w **60** przypadkach złożono wnioski o ściganie za przestępstwa nie alimentacji do Komendy Powiatowej Policji bądź Komendy Miejskiej Policji,
- w **7** przypadkach skierowano wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,
- w **34** przypadkach wszczęto postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- w **8** przypadkach wydano decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- w **12** przypadkach wydano decyzję o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- przeprowadzono **61** wywiadów alimentacyjnych,
- w **35** przypadkach przekazano informację organom właściwym wierzyciela o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych,
- w **222** przypadkach wystąpiono do komorników sądowych o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego.

Realizacja świadczenia Wychowawczego (Program Rodzina 500+)

Prawo do świadczenia wychowawczego przysługuje od 1 kwietnia 2016 r. na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Na podstawie zarządzenia Burmistrz Olecka do realizacji tego zadania wyznaczył Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku.

Świadczenie wychowawcze przysługuje każdej rodzinie na pierwsze dziecko, jeżeli spełnia obowiązujące w ustawie kryterium dochodowe, według którego miesięczny dochód na osobę w rodzinie w roku kalendarzowym poprzedzającym złożenie wniosku (uwzględniając określone ustawą przepisy o utracie i uzyskaniu dochodu) nie przekroczył kwoty **800 złotych netto** lub **1200 złotych netto z dzieckiem niepełnosprawnym**, oraz spełnia pozostałe warunki określonego w ustawie.

W 2018 r. zostało złożonych ogółem **1950 wniosków** o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym **489 wniosków** zostało złożonych drogą elektroniczną.

1. Na pierwsze dziecko w rodzinie, według kryterium dochodowego złożono ogólnie **1285 wniosków**, w tym przekazano do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej **15 wniosków**, z czego **10 wniosków** oczekuje na rozpatrzenie i wydanie decyzji.
2. Na drugie i kolejne dzieci do 18 roku życia złożono ogółem **665 wniosków**, w tym przekazano do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej **16 wniosków**, z czego **6 wniosków** oczekują na rozpatrzenie i wydanie decyzji.

W 2018 r. wydano ogółem **2 094 decyzji administracyjnych**. Przekazano 1 wniosek wg. właściwości, bez rozpatrzenia pozostawiono 9 wniosków. Umorzono 2 postępowania .

W 2018 r. zrealizowano **30. 987 świadczeń wychowawczych** na łączną kwotę **15. 449. 561 zł.**

W 2018 r. pomocą z programu Rodzina 500+ objętych zostało **2 912 dzieci** z **1 834 rodzin.**

Tabela 11. Struktura wydatków na Program Rodzina 500 + w roku 2018.

Lp.	Świadczenie	Liczba wnioskodawców	Liczba wydanych decyzji	Liczba świadczeń	Kwota wypłacanych świadczeń w złotych
Wychowawcze (500+)					
1.	Wychowawcze (500+)	1 950 (w tym 489 drogą elektroniczną)	2 094	30 987	15. 449. 561,00zł

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

Koszt utrzymania świadczeń wychowawczych w 2018 r. wyniósł 234. 446,58 zł.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy działa na podstawie ustawy oraz ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego. Jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej i funkcjonuje jako zadanie zlecone z zakresu pomocy społecznej oraz w całości jest finansowany ze środków Wojewody.

Budżet ŚDS wyniósł w 2018r. **1.207,774,16 zł.**

Sprawozdanie z działalności ŚDS stanowi załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

7. INNE ZADANIA WŁASNE GMINY: REALIZACJA PROGRAMÓW RZĄDOWYCH ORAZ PROJEKTÓW ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SOCJALNYCH:

- **Program „Asystent rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2018”.**

Projekt realizowany w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2018 „Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2018”. W Ośrodku zatrudniony był **1 asystent**. W roku 2018 wsparciem asystenta rodziny objętych zostało **15 rodzin**. Bieżąca analiza skali problemów opiekuńczo – wychowawczych rodzin oraz monity z Sądu Rodzinnego w Olecku oraz PCPER w Olecku wskazują na potrzebę zatrudnienia w Ośrodku minimum jeszcze jednego asystenta.

- **Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020**

Podprogram 2018 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Program ma na celu zapewnienie systematycznej pomocy żywnościowej najbardziej potrzebującym poprzez równomierną dystrybucję artykułów spożywczych przez Caritas. Zadaniem Ośrodka było kwalifikowanie osób potrzebujących i wydawanie skierowań do otrzymania pomocy rzeczowej w formie żywności. Skierowania otrzymywały osoby i rodzin znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. **1051,50 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 792,00 zł dla osoby w rodzinie**. Pracownicy socjalni wydali łącznie **255 skierowań**.

W ramach programu Caritas Diecezji Ełckiej prowadził działania towarzyszące tzn. organizował i przeprowadził warsztaty mające na celu przekazanie wiedzy na temat różnych możliwości przygotowania potraw z wykorzystaniem otrzymywanych produktów żywnościowych. Osoby korzystające ze wsparcia mogły wziąć udział w warsztatach dotyczących zdrowego żywienia, programach edukacyjnych mających na celu zapoznanie z zasadami zdrowego odżywiania i przeciwdziałania marnowaniu żywności, jak również w warsztatach edukacji ekonomicznej.

- **Rządowy Program Karta Dużej Rodziny (KDR)**

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest bezpłatnie rodzinom z minimum trójką dzieci, bez względu na dochód. Karta przewiduje system zniżek dla rodzin zarówno w instytucjach publicznych, jak i na usługi oferowane przez podmioty prywatne. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do 25 roku życia. Aktualny wykaz uprawnień wynikający

z posiadania Karty Dużej Rodziny dostępny jest na stronie internetowej <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/dla-swiadczeniobiorcow/rodzina/karta>

Koszt obsługi programu w 2018 r. wyniósł 494,01 zł.

Liczba złożonych wniosków w 2018 r.: 45

1. Liczba osób, którym wydano karty: 294, w tym:

– rodzice – 101

– dzieci – 193

• **Program Karta Oleckiej Rodziny 3+**

Celem wprowadzenia karty jest umacnianie i wspieranie funkcji rodziny wielodzietnej, poprawa warunków materialnych rodzin, promocja modelu rodziny wielodzietnej oraz kształtowanie jej pozytywnego wizerunku.

Rodziny, które mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do 18 roku życia lub 25 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje oraz zameldowane lub zamieszkałe na terenie Gminy Olecko i prowadzące wspólne gospodarstwo domowe.

Karta Oleckiej Rodziny 3+ wydawana jest na 12 miesięcy każdemu uprawnionemu członkowi rodziny.

1. Liczba złożonych wniosków – 69

2. Liczba kart przedłużonych – 96

3. Liczba osób, którym wydano karty: 266 (rodzice – 94, dzieci – 172)

Karta Olecka Rodziny 3+ uprawnia do korzystania z oferty:

1. Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Olecku z zastosowaniem 30% ulgi na obowiązujące ceny biletów wstępu lub określone opłaty na:

1) pływalnię,

2) siłownię,

3) ściankę wspinaczkową,

4) boisko do siatkówki plażowej,

5) pole namiotowe,

6) imprezy i zajęcia organizowane przez MOSIR, z wyłączeniem półkolonii.

2. Regionalnego Ośrodka Kultury w Olecku, z zastosowaniem 30% ulgi na obowiązujące ceny biletów wstępu lub określone opłaty:

1) regularne zajęcia artystyczne,

2) płatne wydarzenia kulturalne.

3. Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi w Olecku, z zastosowaniem 30% ulgi na obowiązujące opłaty za zajęcia dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcze.

- **Program rządowy *Za życiem* – Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.**

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

1. Ilość wypłaconych świadczeń 2018 r. – 2
2. Łączna kwota wypłaconych świadczeń – 8.000 zł

- **Program rządowy „Dobry Start”**

Rządowy program „Dobry start” został wprowadzony 1 czerwca 2018 roku na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. Świadczenie w wysokości 300 zł przysługuje na każde uczące się dziecko – bez względu na dochody rodziców. Świadczenie przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia, zaś dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia 24 roku życia.

Tabela 11. Struktura wydatków na Program Dobry Start w roku 2018.

Lp.	Świadczenie	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń	Liczba świadczeń	Wydatki poniesione na obsługę
Program Dobry Start					
1.	Dobry Start	2.247	822.600,00zł		27.479,46 zł

Dane statystyczne MOPS, źródło własne

- **Projekt „Akcja aktywizacja”**

Projekt realizowany od września 2018 r. do 30 kwietnia 2020 r. w partnerstwie z Fundacją Rozwoju Ziemi Oleckiej (Lider) dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014–2020, Osi priorytetowej: RPWM.11.00.00 Włączenie społeczne, Działania: RPWM.11.01.00 "Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie", Poddziałania: RPWM.11.01.01 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekty konkursowe na podstawie

umowy podpisanej z Instytucją Zarządzającą i umowy partnerskiej. Celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna 22 osób korzystających z pomocy społecznej zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym z terenu gminy Olecko. Uczestnicy projektu odbędą szkolenia zawodowe z następujących zakresów: *opiekun osoby starszej, stylizacja paznokci oraz przedłużanie rzęs, monter suchej zaprawy, operator wózka jezdniowego z napędem silnikowym oraz odbędą staże zawodowe.*

- **Projekt socjalny**

MOPS realizował projekt socjalny pt. „Kawiarenka dla Seniora”. Odbiorcami byli mieszkańcy Gminy Olecko powyżej 60 roku życia, bez względu na wysokość posiadanego dochodu. Ośrodek wydawał kuponu uprawniające do zakupu kawy i herbaty za symboliczną złotówkę. Podstawowym celem działań było zwiększenie aktywności seniorów w społeczności lokalnej oraz umożliwienie tej grupie osób pełniejszego udziału w życiu społecznym naszego miasta. Akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem. Seniorzy bardzo chętnie nas odwiedzali – łącznie wydaliśmy 558 karnetów (średnio 80 miesięcznie). Z uwagi na duże zainteresowanie projekt jest kontynuowany do czerwca 2019 r.

Lokale, z którymi Ośrodek zawarł porozumienia i seniorzy mogą za symboliczną złotówkę kupić kawę bądź herbatę:

- Klubokawiarnia „Prosto z Mostu”
- Cukiernia „U Ludwiki”
- Restauracja Astra
- Cukiernia „Delissa”
- Restauracja Horyzont
- Pizza Music Bar
- Bar „Koala”.

- **Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Olecko za rok 2017**

Ocenę opracowano w oparciu o lokalną sytuację społeczną i demograficzną gminy i przekazano dokument do Urzędu Miejskiego w Olecku oraz do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie.

W 2018 r. przeprowadzono remont pomieszczeń Ośrodka (parter i I piętro: pomieszczenia biurowe, toalety, korytarze), m.in. przeniesiono kasę z piętra na parter, co bez wątpienia przyczyniło się do poprawy warunków pracy pracowników oraz jakości obsługi klientów. Na remont wydatkowano kwotę 145. 638,61 zł ze środków własnych Gminy.

8. WSPÓŁPRACA I WSPÓŁDZIAŁANIE Z INNYMI INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI.

Rozwiązywanie problemów socjalnych klientów Ośrodka wymaga szerokiej współpracy z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami takimi jak:

- **Sąd – Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Wydział Karny** – współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi w ramach pracy socjalnej nad indywidualnym przypadkiem, szczególnie w rodzinach objętych kuratelą i wobec osób opuszczających zakład karny. Współpraca asystenta rodziny z kuratorami w sprawach rodzin dysfunkcyjnych, gdzie zagrożone jest dobro i bezpieczeństwo dzieci.
- **Komenda Powiatowa Policji** – pogłębiania współpraca w zakresie wspólnych wizyt w rodzinach, gdzie prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty” oraz w środowiskach zagrażających bezpieczeństwu pracowników socjalnych podczas świadczenia pracy socjalnej czy przeprowadzania wywiadów środowiskowych współdziałanie przy procedurze Niebieska Karta – przeciwdziałanie przemocy, praca w grupach roboczych w ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego.
- **Prokuratura** – zgłaszanie ujawnionych przestępstw i występowanie z wnioskami,
- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** – wymiana informacji o ofercie obu instytucji nakierowanej na skuteczną pomoc podopiecznym,
- **Szkoły, przedszkola, inne placówki oświatowe** – współpraca z pedagogami, podejmowanie wspólnych działań w rodzinach dysfunkcyjnych, wymiana informacji o trudnej sytuacji domowej uczniów i potrzebie dożywiania w szkole, przekazywanie przez MOPS środków finansowych na obiady,
- **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci** – udział w procesie rekrutacyjnym uczestników, przekazywanie przez MOPS środków finansowych na obiady dzieciom biorącym udział w zorganizowanych wypoczynku,
- **Caritas** – wydawanie skierowań kwalifikujących do pomocy żywnościowej,
- **Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji** – przekazywanie przez MOPS środków finansowych na obiady dzieciom biorącym udział w zorganizowanych wypoczynku,
- **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** – współpraca w zakresie realizacji programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, udział w szkoleniach i konferencjach,
- **Powiatowy Urząd Pracy** – uzyskiwanie przez MOPS informacji o aktualnych ofertach pracy w konkretnych zawodach i wymiana informacji na temat aktywności bezrobotnych oraz aktywizacja zawodowa dłużników alimentacyjnych, a także innych programów w zakresie aktywizacji zawodowej, organizacja prac społecznie użytecznych i Programu Aktywizacji i Integracji,
- **Kuratorium Oświaty i Wychowania w Olsztynie** – w ramach współpracy dzieci z rodzin o niskich dochodach z terenu gminy wypoczywały w okresie wakacji na koloniach w miejscowości Okuninka w woj. Lubelskim , pobyt ok. 60 dzieci był bezpłatny, pracownicy socjalni zajmowali się rekrutacją uczestników.

- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** – współpraca w zakresie ustalania uprawnień do składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.
- **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności** – kierowanie podopiecznych niepełnosprawnych do Zespołu w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności.
- **Wydziały Urzędu Miasta w Olecku** – wymiana informacji dotyczących ewidencji ludności, sprawy mieszkaniowe,
- **Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie z terenu Polski** – przekazywanie wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do alimentacji i dokumentacji osób kierowanych do domów pomocy oraz wymiana informacji na temat osób ubiegających się o pomoc, współdziałanie w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.
- **Domy Dziecka** – wymiana informacji na temat kontaktów rodziców z dzieckiem umieszczonym w placówce, współpraca pracowników socjalnych i asystentów rodziny z pracownikami Domów Dziecka w kontekście pomocy rodzinie biologicznej w odzyskaniu dziecka.
- **Stowarzyszenie Otwarte Drzwi** – Schronisko dla bezdomnych w Olecku – zapewnienie pomocy osobom bezdomnym z terenu gminy poprzez umieszczenie w schronisku, zapewnienie posiłku,
- **Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Długoterminowej** w Olecku Kolonia – przygotowywanie przez pracowników socjalnych wraz z pracownikami służby zdrowia dokumentów wymaganych do umieszczenia w zakładzie,
- **Komornik Sądu Rejonowego** – współpraca w sprawach zobowiązań alimentacyjnych lub zadłużeń z innych tytułów.
- **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Olsztynie** – współpraca w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a także udział w szkoleniach i konferencjach realizowanych przez ROPS.

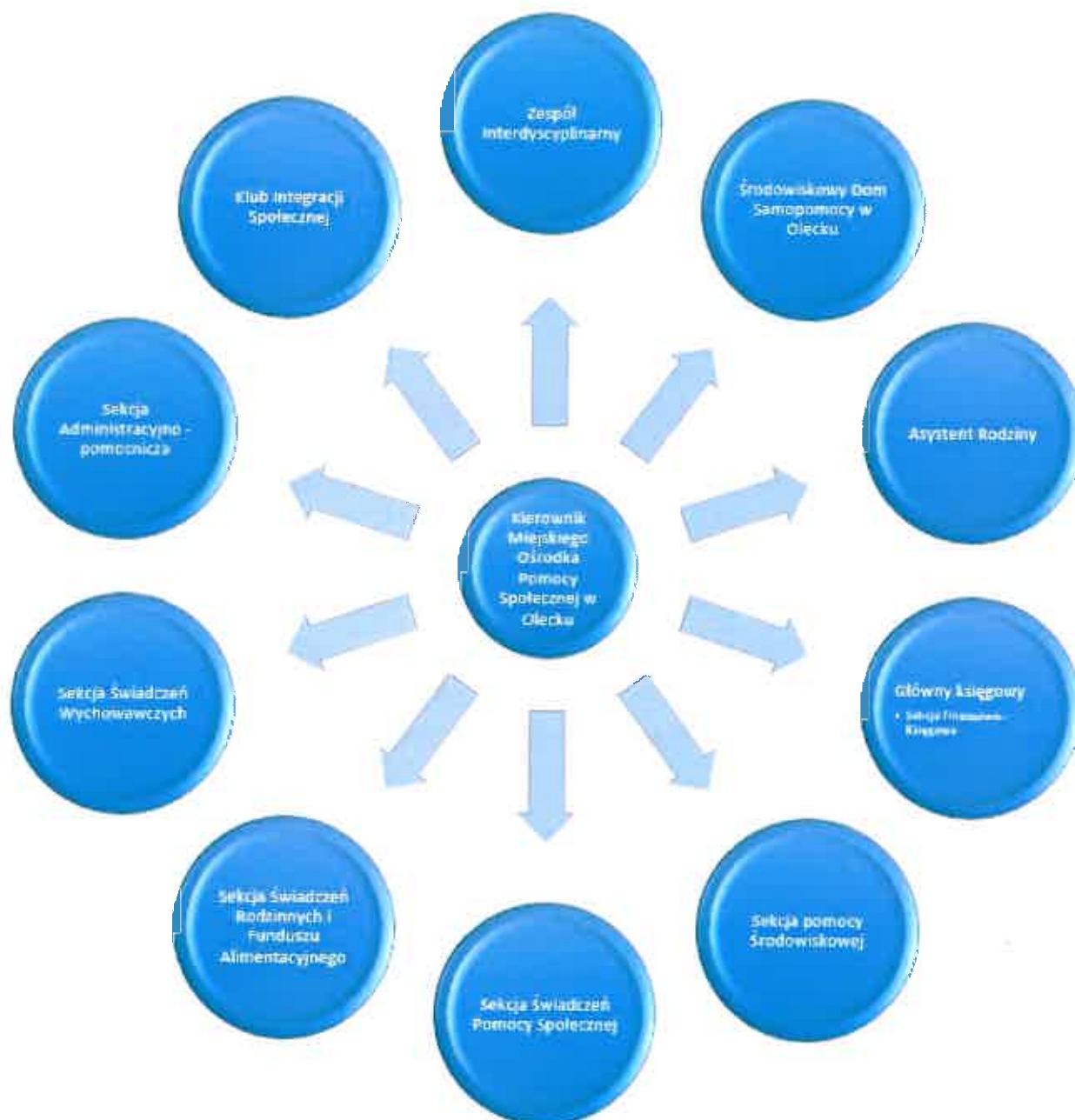
9. KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy o pomocy społecznej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olecku, w roku sprawozdawczym zatrudnionych było 29 pracowników oraz 27 pracowników w Środowiskowym Domu Samopomocy będącym w strukturze organizacyjnej MOPS.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników. W roku

2018 zatrudnionych było 10 pracowników socjalnych świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe w środowisku zamieszkania. Nie spełniony był standard zatrudnienia – powinno być zatrudnionych 11 pracowników socjalnych.

Struktura organizacyjna :

1. Sekcja Finansowo – Księgowa (Główna Księgowa, inspektor, ½ etatu kasjer),
2. Sekcja Pomocy Środowiskowej (10 pracowników socjalnych),
3. Sekcja Świadczeń Pomocy Społecznej (specjalista pracy socjalnej, 2 etaty – pomoc administracyjna, 1 etat – pracownik socjalny – urlop wychowawczy),
4. Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego (3 inspektorów),

5. Sekcja Świadczeń Wychowawczych (inspektor, podinspektor, informatyk),
6. Sekcja Administracyjno – Pomocnicza (sekretarka, ½ etatu kadrowa , kierowca, sprzątająca goniec).
7. Asystent Rodziny (1 asystent).
8. Środowiskowy Dom Samopomocy – ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi będący jednostką organizacyjną pomocy społecznej (27 pracowników), ustawa o pomocy społecznej wskazuje że ŚDS powinien być najpóźniej do 31 grudnia 2019 r.
9. Klub Integracji Społecznej (koordynator).
10. Kierownik.

10. DOKSZTAŁCANIE KADRY

W trosce o jakość świadczonych usług, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olecku, pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach. Kadra uczestniczyła w szkoleniach, seminariach i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, świadczeniach rodzinnych i pieczy zastępczej, księgowości, płatnika ZUS, sprawom kadrowym, ochrony danych osobowych i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku.

Tabela nr 12. Tematyka i terminy szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy MOPS w 2018 r.

	Nazwa szkolenia	Ilość osób	Termin	Miejsce
1	Kwestie sporne w procedurze Niebieskiej Karty	1	13.02.2018	Olsztyn
2	Spotkanie dotyczące usług skierowanych do rodzin	2	14.02.2018	Olsztyn
3	Najnowsze zmiany w świadczeniach wychowawczych (500+) i świadczeniach rodzinnych oraz bieżąca ich realizacja	2	12.03.2018	Olsztyn
4	Ogólnopolska konferencja dotycząca rozwoju usług dla starzejącego się społeczeństwa	2	14.03.2018	Olsztyn
5	Ochrona danych osobowych 2018, RODO zmiana przepisów	1	19.03.2018	Ełk
6	Pracownik socjalny i asystent rodziny a rola kierownika OPS w podziale zadań pomiędzy nimi	3	11.04.2018	Suwałki

7	Strategia pracy zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych. Działania w sytuacjach: współwystępowania przemocy w rodzinie i choroby psychicznej, braku kontaktu z członkami rodziny, konfliktu rodzinnego	1	20.04.2018	Olecko
8	Kurs – Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	3	17.04– 12.06.2018	Warszawa
9	Wypalenie zawodowe – profilaktyka, komunikacja interpersonalna, analiza reakcji na sytuacje stresowe	2	17–19.04.2018	Łopkajny
10	Narada dotycząca realizacji świadczeń rodzinnych i wychowawczych	3	17.04.2018	Olsztyn
11	Świadczenia Rodzinne 2018 – aktualne problemy	2	21.05.2018	Olsztyn
12	Kadry i płace 2018 – zmiany RODO – zmiany w kadrach	1	12.06.2018	Ełk
13	Dobry Start – wdrożenie i realizacja nowego świadczenia	3	12.06.2018	Olsztyn
14	E Obywatel - Office	20	Luty – czerwiec 2018	Olecko
15	E Obywatel – Cyfrowy Urzędnik	18	Kwiecień – Maj 2018	Olecko
16	Zmiany w RODO	1	22.06.2018	Ełk
17	Dokumentacja kadrowa 2018 po zmianach oraz RODO	1	10.07.2018	Ełk
18	Inspektor ochrony danych osobowych	1	24.08.2018	Olsztyn
19	Prowadzenie rozmów z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami ją stosującymi, skierowane do osób pracujących w grupach roboczych i zespołach interdyscyplinarnych realizujących procedurę "Niebieskiej karty"	3	17–19.09.2018	Giżycko
20	Interwencja kryzysowa – działania pomocowe i wspierająco terapeutyczne wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie	4	08–09.11.2018	Olecko
21	Rodzina z problemem alkoholowym i problemem przemocy jako klient pomocy społecznej - konferencja	3	08–10.11.2018	Warszawa
22	Bezpieczni w służbie i w pracy: samoobrona i pierwsza pomoc	2	20.11.2018	Ełk
23	Motywowanie bez oporu	1	10–11.12.2018	Lidzbark Warmiński
24	Grafika komputerowa	2	12–14.12.2018	Olecko
25	Pracownik socjalny i asystent rodziny – przypadki i sytuacje w codziennej pracy	4	14.12.2018	Olsztyn
26	Szkolenie specjalistyczne z zakresu organizacji pomocy społecznej	1	17.11.18– 23.06.2019	Łomża

Na szkolenia pracowników w 2018 r. wydatkowano ogółem kwotę – 12.613,42 zł, z czego na:

- pomoc społeczną – 9.320,92 zł,
- Zespół Interdyscyplinarny – 540 zł,
- Dobry Start – 720,00 zł,
- świadczenia rodzinne – 1.238,00 zł,
- świadczenia wychowawcze – 794,50 zł

W 2018 r. uzyskano dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wys. 7.360,00 zł. Na podstawie podpisanej umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Olecku 3 pracowników socjalnych ukończyło „Kurs przeciwdziałania przemocy w rodzinie” zorganizowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” w Warszawie, a jeden pracownik socjalny podjął szkolenie specjalistyczne z zakresu organizacji pomocy społecznej w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży.

Zgodnie z zapisem art. 121 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej dzień 21 listopada jest Dniem Pracownika Socjalnego. Pracownicy socjalni w związku ze zwiększonym narażeniem na wypalenie zawodowe z uwagi wykonywaną bardzo trudną, stresującą pracą raz na 2 lata korzystają z dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 10 dni.

11. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2019.

Skala rzeczywistych problemów społecznych ukazuje konieczność znacznych nakładów i środków na realizację zadań w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny. Niezwykle ważne jest podejmowanie wszelkich działań służących wszechstronnej pomocy rodzinie niewydolnej opiekuńczo – wychowawczo, interdyscyplinarnej profesjonalnej pomocy, środowiskowego systemu wsparcia. Istotną kwestią jest zapewnienie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny oraz wzmocnienie współpracy partnerskiej instytucji pomocy i integracji społecznej i instytucji rynku pracy, a także organizacji pozarządowych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

1. Wzmocnienie zasobów kadrowych MOPS.

1.1 Zwiększenie liczby zatrudnionych pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności, tj. jeden pracownik socjalny pracujący w terenie na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, co pozwoli na osiągnięcie wskaźników obciążenia pracowników socjalnych i poprawy dostępu do pomocy społecznej – 1 etat,

1.2 Zwiększenie liczby zatrudnionych asystentów rodziny – minimum 1 etat,

1.3 Organizacja superwizji dla pracowników MOPS.

1.4 Doskonalenie kadr pomocy społecznej: specjalizacja pracowników, praktyczne umiejętności w pracy z klientami uzależnionymi, z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnymi, radzenia sobie z trudnym klientem, realizacji kontraktu socjalnego, wdrażania projektów socjalnych, itp.

2. Rozwój infrastruktury społecznej.

2.1 Dalszy remont pomieszczeń MOPS przy ul. Kolejowej 31– likwidacja barier architektonicznych,

2.2 Potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury informatycznej poprzez zakup zastawów komputerowych z oprogramowaniem dla części pracowników.

3. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dla rodzin.

3.1 Kompleksowe, interdyscyplinarne poradnictwo dla rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi,

3.2 Rozwój środowiskowej pracy socjalnej poprzez realizację projektów socjalnych,

3.3 Rozwój usług społecznych, wspierających, w tym usług sąsiedzkich,

3.4 Poszerzanie systemu wsparcia dla osób długotrwale i ciężko chorych oraz osób w podeszłym wieku i niepełnosprawnych,

3.5 Podniesienie efektywności pracy z rodziną i na jej rzecz poprzez wzrost kompetencji wychowawczych rodzin wieloproblemowych wspieranych przez pracę asystenta rodziny i pracowników socjalnych,

3.6 Rozwój działań aktywizacyjnych na rzecz osób najbardziej oddalonych od rynku pracy w ścisłej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Olecku m.in. w ramach programów i projektów.

Olecko, 29 marzec 2019 r.

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Olecku
mgr Edyta Truszczyńska

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE OLECKO
ZA ROK 2018**

WSTĘP

Opracowany dokument stanowi opis najważniejszych działań realizowanych w 2018 roku w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olecko.

Działania te, zgodnie z postanowieniami Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olecko opracowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olecku i przyjętego uchwałą Radę Miejską Nr ORN.0007.67.2012 z dnia 27 września 2012 r., realizowane są przez następujące podmioty: Komendę Powiatową Policji, Prokuraturę Rejonową, Sąd Rejonowy i Zespół Sądowej Służby Kuratorskiej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły podstawowe i przedszkola działające na terenie gminy, placówki ochrony zdrowia, Poradnię Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, organizacje pozarządowe i kościoły. Działania skierowane są do osób doznających przemocy w rodzinie, jak i osób stosujących przemoc w rodzinie oraz pracowników podmiotów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sprawozdanie zostało przygotowane na podstawie złożonych sprawozdań podmiotów, które są współrealizatorami Programu.

I. REALIZACJA DZIAŁAŃ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

1. ZINTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

Budowa systemu współpracy pomiędzy wszystkimi instytucjami i placówkami, których pracownicy mogą zidentyfikować przemoc w rodzinie, potrafią podjąć interwencję i współdziałać w procesie pomocy ofierze i jej rodzinie jest bardzo istotna, ponieważ powstaje realny plan pomocy, a poszczególne podmioty realizują ów plan zgodnie z zakresem swoich kompetencji. Działania systemu zmierzają również do poszerzenia poziomu wiedzy na temat przemocy domowej, podniesienia skuteczności działań służb pomagających ofiarom i pracujących ze sprawcami, a także do zwiększenia społecznego zaangażowania w sprawę przeciwdziałania przemocy. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy, a jednym z celów jest koordynacja działań podmiotów w zakresie interdyscyplinarnego podejścia do problemu, jakim jest przemoc w rodzinie.

W zakresie budowania zintegrowanego systemu działań skierowanych na ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie dyrekcje szkół i zatrudnieni w nich pedagodzy i/lub psychologowie podejmują najczęściej współpracę z pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku i dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji w Olecku lub innymi instytucjami działającymi w tym zakresie na terenie gminy Olecko.

Szkoła Podstawowa w Kijewie w sytuacji stosowania przemocy wobec dziecka, ucznia ich szkoły, na bieżąco konsultowała i zgłaszała takie przypadki do Zespołu Interdyscyplinarnego. W tym celu odbyły się 7 konsultacji z pracownikami socjalnymi MOPS w Olecku i innymi podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz 5 spotkań z dzielnicowym. Ponadto psycholog szkolny złożył

zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 197. Systematycznie jest diagnozowane zjawisko przemocy w rodzinie, wykonano jedną diagnozę wśród 48 uczniów, ponadto jest monitorowana sytuacja 9 uczniów, którzy doświadczają lub są bezpośrednimi świadkami przemocy w rodzinie.

Z kolei Szkoła Podstawowa Nr 1 w Olecku nawiązuje współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olecku, Policją, Kuratorami i Sądem Rejonowym Olecku, Powiatowym Centrum Wspierania Edukacji w Olecku i organizacją pozarządową – Towarzystwem Przyjaciół Dzieci. W ramach współpracy odbyło się 5 konsultacji z pracownikami socjalnymi, 3 spotkania z funkcjonariuszami policji (uczestniczyło w ok. 550 uczniów) oraz 3 wizyty w Sądzie Rejonowym w Olecku i jednocześnie spotkanie z kuratorami (uczestniczyło 74 uczniów). Ponadto pedagog/psycholog szkolny uczestniczy w spotkaniach grup roboczych prowadzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi w Olecku prowadzi systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzając na terenie szkoły ankietę dotyczącą czynników wspierających i ryzyka dotyczącą funkcjonowania uczniów (raz w roku) oraz przy użyciu diagnozy wychowawczej szkoły – dwa razy w roku. Psycholog szkolny jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego, jak też uczestniczy w pracy grup roboczych. Psycholog wszczął procedurę „NK” w dwóch przypadkach dotyczących 3 uczniów oraz zawiadomił policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk. Skierowano 4 wnioski o wgląd w sytuację małoletnich uczniów z uwagi na zaniedbania wychowawcze i trudności w funkcjonowaniu rodziny.

Szkoła Podstawowa Nr 3 w Olecku współpracuje z wymienianymi wcześniej podmiotami. Psycholog szkolny bierze udział w pracach grup roboczych, prowadzi pracę z dziećmi z rodzin z problemem przemocy. Wspólnie z pedagogiem szkolnym wszczęły procedurę „NK” wobec dziecka doznającego przemocy w rodzinie. Ponadto pedagodzy lub psychologowie ze wszystkich szkół podstawowych, czasem i ponadpodstawowych uczestniczą w pracach grup roboczych, swoją pomocą obejmują dzieci z rodzin dotkniętych przemocą.

Przedszkole Niepubliczne „Jedyneczka” współpracuje z następującymi instytucjami: PCPR w Olecku, MOPS w Olecku, Komendą Powiatową Policji w Olecku, Sądem Rejonowym III Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich w Olecku i kuratorami.

Pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej zatrudnione w ramach Grupowej Praktyki Pielęgniarek i Położnych „Zdrowie” w Olecku, w sytuacjach, gdy mają utrudnione wykonywanie swoich zadań z powodu zakłóconych relacji w domu, zauważalnych dysfunkcji, czy niewłaściwie wykonywanej opieki nad dziećmi, osobami chorymi lub starszymi, niedołączonymi, kontaktują się z pracownikami socjalnymi MOPS w Olecku, rzadziej z kuratorami sądowymi, natomiast w sytuacjach wymagających pilnej interwencji lekarskiej z pogotowiem ratunkowym bądź lekarzem rodzinnym.

2. *PODNOSZENIE POZIOMU WIEDZY SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ NA TEMAT ZJAWISKA PRZEMOCY - ZMIANY POSTAW WOBEC PROBLEMU PRZEMOCY*

Skuteczne zapobieganie przemocy w rodzinie wymaga szerszego podejścia niż jednostronna koncentracja, która kilka lat wcześniej kładła nacisk na programy skierowane jedynie do rodzin najwyższego ryzyka. Zajmując się profilaktyką nie możemy tracić z pola widzenia faktu, że jej głównym celem jest ograniczenie występowania danego zjawiska. Działania profilaktyczne realizowane w ramach Programu skupiają się na

zwiększeniu świadomości mieszkańców na temat zjawiska przemocy, przełamywaniu tabu wobec tego problemu, kreowaniu wartości i postaw ukierunkowanych na poszanowanie godności każdego człowieka, respektowaniu praw dzieci. W obszarze profilaktyki ważne jest wskazywanie, że rodzicielstwo, które cechuje skłonność do krzywdzenia, ma szczególnie niekorzystne skutki dla rozwoju fizycznego, psychicznego i emocjonalnego dzieci oraz ich przystosowania społecznego. Ponadto w profilaktyce istotne jest to, w jaki sposób definiuje się problem przemocy w rodzinie oraz uświadamianie społeczeństwa, że może on dotyczyć wszystkich członków rodziny, zarówno osoby dorosłe (rodziców, osoby starsze, osoby niepełnosprawne), ale także i dzieci, począwszy od niemowląt.

W Gminie Olecko wybrane podmioty realizujące Program w 2018 roku podejmowały różne działania w tym obszarze.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym zakresie zrealizowała następujące zadania:

- w BIP Urzędu Miejskiego i na stronie internetowej aktualizuje informacje o wsparciu świadczonym przez GKRPA, w tym m.in. harmonogram dyżurów;
- zamawia plakaty i ulotki oraz filmy profilaktyczne, w tym w zakresie profilaktyki agresji i przemocy rówieśniczej oraz cyberprzemocy, celem rozdyskrebowania w szkołach podstawowych na terenie gminy Olecko;
- finansuje prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami socjoterapii w trzech świetlicach: w Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Gąskach, w Szkole Podstawowej Nr 4 w Olecku, i Szkole Podstawowej w Judzikach – ogółem uczestniczy w nich 140 uczniów. Ponadto prowadzone są dwie świetlice przez organizacje pozarządowe: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Warmińsko-Mazurski Oddział Miejsko-Gminny w Olecku (29 dzieci) i Parafialny Oddział Caritas przy Parafii NMP Królowej Polski w Olecku (25 dzieci).
- Kontynuowana jest także praca placówki wsparcia dziennego typu pracy podwórkowej, którą prowadzą od 2014 r. trzej pedagodzy uliczni. Wsparciem pedagogów ulicznych objętych jest 20 dzieci. W programach świetlic realizowane są m. in. zajęcia w zakresie odreagowania napięć emocjonalnych, rozwiązywania problemów interpersonalnych, eliminowania zaburzeń zachowania.
- finansuje dalsze funkcjonowanie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Szkoła Podstawowa w Kijewie podejmowała następujące działania:

- w widocznym miejscu umieściła numery alarmowe i linie pomocowe dla osób doświadczających przemocy, m. in. numer telefonu zaufania dla dzieci 116 111, dla dorosłych i nauczycieli 800 100 100;
- zorganizowała 2 zebrania z elementami szkoleniowymi dla rodziców, podczas których wychowawcy przekazali rodzicom informacje na temat radzenia sobie przemocą oraz skutków stosowania przemocy wobec dzieci, ze zwróceniem szczególnej uwagi na wpływ przemocy na rozwój psychospołeczny dziecka;
- uczniowie uczestniczyli w zajęciach profilaktycznych prowadzonych przez wychowawcę w ramach „godziny wychowawczej” oraz pedagoga/psychologa szkolnego dotyczących

asertywności, rozwiązywania konfliktów, sposobów redukcji napięcia i radzenia sobie ze stresem – odbyło się 13 zajęć, którymi objęci byli uczniowie klas I-III gimnazjum;

- **rozpowszechniane były ulotki i broszury dotyczące zjawiska przemocy – 60 sztuk.**

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Olecku w tym zakresie wykonała takie działania, jak:

- realizację **zajęć profilaktycznych** ramach „godziny wychowawczej” na temat **radzenie sobie z trudnymi sytuacjami, umiejętności egzekwowania swoich praw, kształtowania pozytywnych postaw i zachowań** oraz prac samorządu uczniowskiego
- projekcję 2 filmów profilaktycznych
- zorganizowano **4 spotkania rodziców ze specjalistą-terapeutą**, które dotyczyły następujących zagadnień: „Wychowanie bez klapsa”, „Wytyczanie granic”, „Stop przemocy”
- realizowane są następujące **programy profilaktyczne** adresowane do dzieci:
 - „Strażnicy uśmiechu”
 - „Przyjaciele Zippiego”
- **utworzono wolontariat – dzieci, które zachowywały się agresywnie, zostały włączone do wolontariatu i wspólnie z jednym rodzicem zatrudnionym w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicy, odwiedzają i pomagają pacjentom – liczba uczestników 10.**

Szkoła Podstawowa Nr 2 w Olecku zrealizowała następujące działania:

- organizuje spotkania dzieciom i młodzieży oraz rodzicom z dzielnicową, na których są omawiane kwestie z zakresu bezpieczeństwa, przemocy lub uzależnień – uczestniczyło – 320 uczniów i 80 rodziców
- spotkania edukacyjne z policjantem, psychologiem i pedagogiem w zakresie problematyki przemocy i konsekwencji wynikających z jej stosowania,
- rozpowszechnianie ulotek, broszur lub zamieszczanie informacji na gazetkach szkolnych z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole
- realizowanie programów profilaktycznych mających na celu budowanie prawidłowych relacji dorosły –dziecko w zakresie:
 - a) wyrażania oczekiwań i ograniczeń, tak aby były respektowane przez dziecko,
 - b) rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć,
 - c) aktywnego, wspierającego słuchania,
 - d) modyfikowania niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka,
 - e) konstruktywnego rozwiązywania konfliktów

Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego w Olecku przeprowadził działania takie, jak:

- przeprowadzono jedną akcję ulotkowo-plakatową,
- rozpowszechniano na bieżąco broszury i ulotki informujące o zjawisku przemocy,
- **organizowano 5 spotkań z rodzicami nt. podnoszenia ich kompetencji wychowawczych, w których uczestniczyło 127 rodziców,**

- festyn rodzinny w celu kształtowania właściwych postaw rodzicielskich oraz budowania i pogłębiania relacji rodzinnych
- prowadzono 34 zajęć w świetlicach i na zajęciach pozalekcyjnych z zakresu rozwiązywania konfliktów bez przemocy, radzenia sobie ze stresem i agresją - objęto nimi 317 uczniów,
- odbyto 53 mediacji rówieśniczych, w tym 12 z aktywnym udziałem rodziców

Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Pawła II w Olecku realizowała następujące zadania:

- zorganizowała dwa spotkania z pedagogiem szkolnym (przed ogólnymi zebraniem z rodzicami) informujące o instytucjach na terenie Olecka udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.
- wyeksponowała w głównym holu szkoły miejsce z ulotkami i broszurami dotyczącymi zjawiska przemocy (2-krotnie) a także dwa razy w roku szkolnym, podczas klasowych spotkań, były rozdawane przez wychowawców materiały związane ze zjawiskiem przemocy w rodzinie, które otrzymało 243 rodziców
- Zajęcia profilaktyczno-wychowawcze:
 - „Pomyśl, na pewno potrafisz” – zajęcia socjoterapeutyczne
 - „Mały Wielki Człowiek” – zajęcia pozalekcyjne teatralne o charakterze profilaktycznym.
 - „Sposób na nudę” – zajęcia edukacyjno-profilaktyczne
 - „Uśmiechnij się” – zajęcia pozalekcyjne z elementami teatralnymi
 - „Dobre duszki” – 2018r. - zajęcia pozalekcyjne z elementami teatralnym o charakterze profilaktycznym.
 - psycholog szkolny prowadził zajęcia dla rodziców „Szkoła dla rodziców” – 15 osób

Przedszkole Niepubliczne „Jedyneczka” w Olecku podejmowało następujące działania:

- umieściło na tablicy informacyjnej dane adresowe placówek udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy;
- przekazywało rodzicom i opiekunom prawnym broszury i ulotki dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- organizowało zajęcia i pogadanki profilaktyczne dzieciom i ich rodzicom/opiekunom prawnym dotyczące promowania pozytywnych postaw w stosunkach międzyludzkich:
 - podstawy prawne zakazujące przemocy wobec dzieci
 - porozumienie bez przemocy
 - prawa dziecka
 - pozytywna dyscyplina
 - pierwsza pomoc przedmedyczna
 - bezpieczny przedszkolak.

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „Krasnal” w Olecku:

- przeprowadzono zajęcia profilaktyczne:
 - Jestem gość, pokonam złość”
 - „Szanuję innych, szanuję świat, chociaż mam tak mało lat”
- Udziela informacji rodziców o instytucjach wspierających osoby doświadczające przemocy w rodzinie

- Działania edukacyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy, agresji:
 - poznawanie wartości moralnych
 - przestrzeganie zasad współżycia, praw człowieka i dziecka
 - zdolność kompromisów
 - poszanowanie i kultywowanie wartości rodzinnych

- Spotkanie z psychologiem dotyczące relacji rodziców w wychowaniu dziecka.

Przedszkole Niepubliczne „Smyk” i Przedszkole Niepubliczne „Kubuś i przyjaciele” (40 dzieci) prowadzą w tym zakresie działania takie, jak:

- pogadanki dla rodziców przez psychologa/pedagoga na temat kar i nagród oraz stosowania granic w wychowaniu bez użycia kar cielesnych
- stosują bajkoterapię dla dzieci
- warsztaty dla dzieci prowadzone przez pracowników Powiatowego Centrum Wspierania Edukacji pt. „Humory i humorki”
- zajęcia z dziećmi z zakresu radzenia sobie z emocjami oraz rozwiązywania konfliktów bez przemocy
- zajęcia z dziećmi na temat radzenia sobie ze stresem i agresją
- zebrania z rodzicami, na których są przekazywane informacje dotyczące przeciwdziałania przemocy i radzenia sobie z tym problemem.

Towarzystwo Przyjaciół dzieci Warmińsko-Mazurski Oddział Miejsko-Gminny w Olecku prowadzi Środowiskową Świetlicę Opiekuńczą „Puchatek”. W zajęciach na co dzień uczestniczyło 27 dzieci. Były prowadzone dla nich zajęcia socjoterapeutyczne raz w tygodniu w wymiarze 1 godziny. Natomiast podczas dwóch obozów letnich, w których łącznie uczestniczyło 72 osoby i korzystały z 10 godzin zajęć socjoterapeutycznych. Świetlica realizuje własny program profilaktyczny. W 2018 roku odbyło się 6 spotkań z rodzicami, w których uczestniczyło 27 osób.

Funkcjonariusze Policji prowadzą spotkania i pogadanki z uczniami i młodzieżą na temat przemocy i agresji w szkole, zażywania narkotyków i dopalaczy – 28 spotkań.

Członkowie Zespołu i grup roboczych wrześnie 2018 r. uczestniczyli w konferencji nt. problemów przemocy w rodzinie organizowanej przez Warmińsko-Mazurskim Urząd Wojewódzki w Olsztynie, która odbyła się w Ełku. Natomiast w listopadzie 2018 pracownicy socjalni uczestniczyli w 3-dniowej konferencji „Rodzina z problemem alkoholowym i problemem przemocy jako klient pomocy społecznej”. Z kolei w ramach ogólnopolskiej akcji „Biała wstążka” odbył się dyżur specjalistów ds. przemocy w rodzinie w dniu 1 grudnia 2018 r. w godzinach od 10⁰⁰ do 13⁰⁰. Zespół Interdyscyplinarny uczestniczy w badaniach dotyczących problematyki przemocy w rodzinie, wobec kobiet i osób starszych poprzez wypełnianie ankiet różnym podmiotom badawczym. Przesyła także sprawozdania dotyczące realizacji Programu Przeciwdziałania w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie i procedur „Niebieskie Karty”. W ramach upowszechniania informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku w zakładce „Zespół Interdyscyplinarny” osoby zainteresowane mogą znaleźć niezbędne informacje: gdzie ofiary przemocy mogą się zwrócić o pomoc, gdzie znaleźć schronienie, pomoc prawną i psychologiczną oraz zapoznać się z procedurą „Niebieskie Karty”.

3. ZWIĘKSZENIE POZIOMU KOMPETENCJI PRZEDSTAWICIELI INSTYTUCJI I PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W CELU PODNIESIENIA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI ŚWIADCZONYCH USŁUG

Realizatorzy Programu przed wejściem w życie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 180, poz. 1493, z późn. zm.) przechodzili cykl różnych szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy. Byli przygotowywani do działań interdyscyplinarnych, czego efektem było powołanie Zespołów Interdyscyplinarnych. Jednak raz zdobyta wiedza wymaga ciągłej aktualizacji, ponieważ wraz z rozwojem technologii, zwłaszcza informatycznej, mamy do czynienia z nowymi formami przemocy. Praca z osobami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie wymaga właściwych kompetencji, by nie dopuścić do wtórnej wiktyimizacji osób doświadczających przemocy w rodzinie. Dlatego ważną kwestią jest ciągle podnoszenie kwalifikacji osób świadczących pomoc w celu poprawy jakości świadczonych usług. W 2018 roku część realizatorów Programu uczestniczyła w różnych szkoleniach.

Pracownicy instytucji działających na terenie gminy Olecko w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie regularnie podnoszą swoje kompetencje zawodowe, biorą udział w szkoleniach, konferencjach.

W 2018 roku uczestniczyli w następujących formach:

- Konferencja „Pomoc Dzieciom – Ofiarom Przestępstw” – 1 osoba
- Szkolenie „Przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy w środowisku lokalnym”- 4 osoby
- Konferencja na temat „Cyberbezpieczni w szkole i domu” - 1 osoba
- konferencjach, seminariach – 5 osób
- szkolenie „Kwestie sporne w procedurze Niebieskie Karty”-1 osoba
- szkolenie „Prowadzenie rozmów z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami ją stosującymi, skierowanym, do osób pracujących w grupach roboczych i zespołach interdyscyplinarnych, realizujących procedurę – „Niebieskie Karty” – 3 osoby

Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olecku zorganizował szkolenie „Strategie pracy Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych – działania w sytuacjach: współwystępowania przemocy w rodzinie i choroby psychicznej, braku kontaktu z członkami rodziny, konfliktu rodzinnego” - 21 osób. Ponadto 3 pracowników socjalnych ukończyło **Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie I stopnia**

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowała szkolenie „Szkolna interwencja profilaktyczna”, w którym uczestniczyli nauczyciele szkół podstawowych, – 36 osób. Została przekazano radnym Rady Miejskiej broszurę nt. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych jako zadanie własne gminy”, którą otrzymano z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Kadra pedagogiczna Niepublicznego Przedszkola „Jedyneczka” w Olecku uczestniczyła w następujących różnych formach podnoszących kompetencje pracy z dziećmi doświadczającymi przemocy i ich rodzicami, tj. szkolenia, warsztaty, rady szkoleniowe:

- Porozumienie bez przemoc
- Pozytywna dyscyplina

- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna
- Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dziecka i podejmowanie interwencji
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Psycholodzy i pedagodzy szkolni prowadzą samokształcenie z problematyki przemocy w rodzinie korzystając z materiałów zamieszczonych na stronach internetowych „Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę” lub Stowarzyszenia na Rzecz przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”. Pedagog w Szkole Podstawowej w Babkach Oleckich organizuje zebrania Zespołu Nauczycieli w celu szkolenia wewnętrznego z zakresu przemocy i efektywniejszej pomocy dzieciom z rodzin dotkniętych przemocą. Poza tym Zespół Interdyscyplinarny w ramach współpracy z ETOH Fundacją Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych pozyskuje są publikacje naukowe dotyczące zjawiska przemocy.

4. ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI UDZIELANEJ POMOCY RODZINOM DOŚWIADCZAJĄCYM PRZEMOCY Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB WSZYSTKICH JEJ CZŁONKÓW

W ramach instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie w 2018 r. funkcjonowała 1 instytucja prowadzona przez gminę oraz 2 instytucje prowadzonych przez powiat. Wśród instytucji prowadzonych przez gminę należy wymienić **Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**, natomiast prowadzonych przez powiat: **Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie i Komendę Powiatową Policji**.

W Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy PCPR w Olecku udzielono pomocy w postaci schronienia **23 osobom**, w tym **9 dzieciom**. Ponadto **32 rodziny skorzystały z pomocy specjalistycznej tj. psychologicznej, terapeutycznej, prawnej i socjalnej**.

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Olecku jest czynny w każdy wtorek i środę, zajęcia trwają 3 godziny. Dyżuruje w nim specjalista w zakresie pomocy ofiarom przemocy i prawnik. Podstawowy program przeznaczony jest dla osób dorosłych i obejmuje serię 14 zajęć, których celem realizowanym przez uczestników jest:

- dowiedzieć się, że przemoc jest przestępstwem i można się przed nią skutecznie bronić,
- poznać zjawiska towarzyszące przemocy w rodzinie i jak tą wiedzę wykorzystać do uwalniania się z przemocy,
- rozpoznać sztywne i uporczywe schematy myślowe dotyczące rodziny, roli kobiety, mężczyzny, towarzyszące trwaniu w zniewoleniu oraz przeformułowanie tych treści, tak aby nie przeszkadzały w wyjściu z sytuacji przemocy,
- przekonać się, że ofiara przemocy jest pod prawną ochroną i sprawca może być postawiony w stan oskarżenia,
- zwiększyć świadomość praw osobistych i zdobyć umiejętności niezbędne do ich realizowania,
- nauczyć się wzywania policji i egzekwowania skutecznej interwencji;
- zaplanować zmiany, jakie będą niezbędne do rozpoczęcia samodzielnego życia.

Z oferty Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie skorzystało **235 osób** (w tym **224 kobiety**), w tym **168 osoby otrzymały wsparcie psychologiczne**, a **67 osób pomoc prawną**. Punkt realizuje dwa programy terapeutyczne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

W programie terapeutycznym ogółem uczestniczyło 88 osób, przy czym ukończyły go 36 kobiet. W punkcie konsultacyjnym funkcjonują dwie grupy: terapeutyczna i wsparcia. Oprócz realizacji programu terapeutycznego odbywają się maratony terapeutyczne, które prowadzi specjalista w zakresie pomocy ofiarom przemocy i psycholog. Odbyło się 154 zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, a uczestniczyło w nich 168 osób. Przeprowadzono była jedna konsultacja z udziałem psychologa, specjalisty w zakresie pomocy ofiarom przemocy i psychiatry.

Prokuratura Rejonowa w Olecku w 2017 roku podejmowała następujące działania interwencyjne:

- zastosowano wobec 6 osób nakaz opuszczenia lokalu
- zastosowano wobec 4 osób zakaz kontaktu z pokrzywdzonym
- zarejestrowano 66 sprawy o czyny karalne z art. 207 kk., przy czym w 42 sprawach odmówiono wszczęcia postępowania, 12 spraw umorzono, natomiast 10 spraw skierowano do sądu
- zarejestrowano 279 sprawy z art. 209 kk. (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego), przy czym w 171 sprawach odmówiono wszczęcia postępowania, 53 spraw umorzono, 61 spraw zakończono skierowaniem do sądu.

Ponadto było prowadzonych 20 postępowań z art. 210 kk., 189 kk., 190 kk., 190a kk., 191 kk., 191a kk., 197, 201 kk., 208 kk., 216 kk., 217kk. lub w związku z art. 207 kk.

Sądu Rejonowego II Wydziału Karnego w Olecku wynika, że w 2018 roku wydano orzeczenia na karę pozbawienia wolności z poszczególnych art.

z art. 207 kk. : - 13 orzeczeń ,w tym z warunkowym zawieszeniem kary - 10; orzeczono dozór kuratora - 9, obowiązek powstrzymania się od nadużywania alkoholu - 9, zakaz zbliżania się do osoby pokrzywdzonej - 4, wydano ponownie wyroki - 2

z art. 209 kk. - wydano orzeczenie z warunkowym zawieszeniem kary - 2

z art. 197 kk. - wydano orzeczenie pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszania - 1

W sprawach z art. 207 kk. nie orzeczono obowiązku uczestniczenia w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Olecku wydał następujące postanowienia:

- ograniczenie władzy rodzicielskiej i poddanie nadzorowi kuratora - 23,
- ograniczenie władzy rodzicielskiej i umieszczenie małoletnich dzieci w pieczy zastępczej - 10,
- o zabezpieczeniu dzieci w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - 2,
- zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego - 96.

Prowadzony ośrodek wsparcia jest zadaniem zleconym samorządu powiatowego, a środki finansowe na jego utrzymanie zapewnia budżet państwa. W specjalistycznym ośrodku wsparcia, obok zapewnienia podstawowych potrzeb, osoby doświadczające przemocy w rodzinie otrzymują profesjonalne wsparcie: medyczne, socjalne, psychologiczne i prawne. Priorytetowym zadaniem specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie jest zabezpieczenie ofiary przemocy w rodzinie i udzielenie jej profesjonalnej pomocy i wsparcia..

Realizację programu w zakresie ochrony ofiar przemocy w rodzinie Gmina Olecko wykonuje we współpracy z Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy Powiatowym Centrum

Pomocy Rodzinie w Olecku. Gmina w swoich zasobach nie posiada lokali, które gwarantowałyby ochronę osobom lub rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w ramach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” kieruje sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym. W 2018 roku kierowanych było **11 osób, program ukończyły zaledwie 4 osoby, w tym 1 kobieta.**

Programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych są nieodłącznym czynnikiem resocjalizacji sprawców przemocy w rodzinie, gdyż samo zaostrenie kar w stosunku do tych osób nie przyczynia się do zmian ich zachowań wobec członków rodziny. Celem przeciwdziałania przemocy jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w tym przemocy wobec dzieci poprzez edukację sprawców umożliwiając im nabycie właściwych umiejętności wychowawczych, postaw małżeńskich oraz zachowań społecznych.

Celem prowadzonych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jest:

- powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy; - rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie;
- zdobywanie i poszerzanie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie;
- zdobywanie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jest zadaniem zleconym samorządom powiatowym.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku **przewodzą pracę socjalną z 100 rodzinami**, która koncentrowała się na rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą, wprowadzaniu zmian służących ograniczaniu lub likwidacji czynników sprzyjających powstawaniu przemocy. Celem tej pracy jest wzmacnianie sił i wydobywanie zasobów tkwiących w członkach rodziny doświadczających przemocy, przebudowa życia rodzinnego, poprawa relacji interpersonalnych, tworzenie warunków służących rozwojowi poszczególnym członkom rodziny. Wszystkie działania w rozumieniu pracy socjalnej obejmują oddziaływanie na rodzinę, najbliższe środowisko w którym żyje rodzina, a także angażuje system wsparcia dla rodzin borykających się z problemem przemocy.

W Gminie Olecko funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny składający się z: Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku, dwóch starszych specjalistów pracy socjalnej, przedstawiciela Policji, specjalisty w zakresie pomocy ofiarom przemocy, Kierownika Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy PCPR w Olecku, członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dwóch kuratorów sądowych, psychologa szkolnego, przedstawiciela ochrony zdrowia - pielęgniarki środowiskowej i Prezesa Zarządu Oddziału Miejsko-Gminnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Olecku.

Ponadto funkcjonuje 10 Grup Roboczych, w których zazwyczaj pracują: pracownicy socjalni, dzielnicowi, pedagodzy lub psychologowie szkolni, członkowie GKRPA, specjalista w zakresie pomocy ofiarom przemocy, kuratorzy i przedstawiciele ochrony zdrowia. Zespół Interdyscyplinarny działa przy Miejskim

Ośrodka Pomocy Społecznej w Olecku. W 2018 roku odbyło się **381 spotkań grup roboczych i 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.**

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) w 2018 r. podjęto następujące działania:

- sporządzono ogółem **105 Niebieskich Kart** formularz A (wszczynających procedurę) przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów, w tym przez przedstawicieli:
 - Policji **93**
 - jednostki pomocy społecznej - **10**
 - oświaty **2;**
- **wszczętych procedur – 66**
- **kontynuowano trwających procedur - 39**
- **objęto ogółem 100 rodzin procedurą „Niebieskie Karty”, w tym wszczętą procedurą w poprzednich latach – 56, w danym roku – 44 i wobec dziecka - 5**
- zakończono **54** procedury Niebieskie Karty w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy;
- zakończono **29** procedur Niebieskie karty wobec rozstrzygnięcia przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą o braku zasadności podejmowania działań
- Zespół Interdyscyplinarny **przekazał 7 zawiadomień do organów ścigania (Policji, Prokuratury)** o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie.
- Zespół Interdyscyplinarny/Grupa Robocza **skierował 5 rodziców do udziału w programie „Akademia Mądrego Rodzica”;**
- skierowano **3 osoby** (w tym jedno dziecko) do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- objęto **5 rodzin pomocą asystenta rodziny**
- **wszystkie osoby objęte procedurą „NK” , dotknięte przemocą i stosujące przemocą, zostały poinformowane o placówkach udzielających pomocy,**
- **skierowano 22 osoby na terapię dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,**
- **skierowano 16 osób na terapię dla osób współuzależnionych,**
- **skierowano 42 osób do poradni terapii uzależnień w celu poddania się diagnozie lub ewentualnego rozpoczęcia leczenia odwykowego**
- **10 osób** zostało skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupy Robocze na leczenie odwykowe;
- **skierowano 11 osób do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc**
- Zespół Interdyscyplinarny/Grupy Robocze **skierowały 7 wniosków do Sądu Rejonowego w Olecku o wgląd w sytuację małoletnich dzieci;**
- skierowano **jeden wniosek o ograniczenie władzy rodzicielskiej**
- **troje dzieci** zostało zabezpieczonych poprzez umieszczenie ich w pieczy zastępczej ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia zgodnie z art. 12a ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1390);

- **sytuacja w 100 rodzinach** była systematycznie monitorowana przez dzielnicowych, a ponadto rodziny te były odwiedzane przez pracowników socjalnych.

W zakresie działań wspierających (strategie terapeutyczne): wzmocnienie ochrony ofiar przemocy w rodzinie przez:

- realizację programu ochrony ofiar przemocy z udziałem Policji, prokuratury i kuratorów sądowych (wykonują sądy powszechne w ramach swoich ustawowych uprawnień)

- **11 dozorów kuratora nad skazanym za przemoc**

- **1 dozorowany sprawca przemocy w rodzinie został skierowany do udziału w programie korekcyjno-educacyjnym oraz został złożony jeden wniosek do Sądu o nałożenie obowiązku uczestniczenia w ww. programie.**

- zabezpieczenie odpowiednich warunków przesłuchań dzieci (przyjazne pokoje przesłuchań) oraz, w miarę możliwości, dorosłych – ofiar przemocy w rodzinie (realizują sądy oraz prokuratury) - przyjazny pokój przesłuchań znajduje się w Specjalistycznym Ośrodku wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy PCPR w Olecku.

Przedszkole Niepubliczne „Jedyneczka” zapewnia specjalistyczną pomoc w formie wsparcia indywidualnego udzielając poradnictwa rodzicom/opiekunom prawnym w placówce bądź udzielając wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wychowankom.

Ponadto, aby zwiększyć efektywność udzielanej pomocy rodzinom doświadczającym różnych form przemocy opracowało procedury wewnętrzne, między innymi:

- Procedura „Niebieskiej Karty”
- Procedura z dzieckiem sprawiającym trudności wychowawcze i przejawiającym agresję,
- Procedura postępowania, gdy do przedszkola uczęszcza dziecko głodne lub zaniedbane,
- Procedura postępowania w sytuacji próby odebrania dziecka przez rodzica/prawnego opiekuna będącego pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych używek,
- Procedura w sytuacjach stwierdzenia zagrożenia życia dziecka, wobec którego stosowana jest przemoc w rodzinie i/lub które ma kontakt z zachowaniami agresywnymi.

„Zdrowie” Grupowa Praktyka Pielęgniarek i Położnych w Olecku zgłosiły **12 rodzin, w których były dzieci, aby objąć je pomocą w formie pracy socjalnej lub wsparciem asystenta rodziny** w celu zapewnienia właściwej opieki, bezpieczeństwa i poprawy stanu zdrowia. Ponadto poinformowały o sytuacji **11 osób starszych, które zaniedbywali członkowie rodziny, wskazując potrzebę zapewnienia im pomocy w formie usług opiekuńczych lub innej stosownej pomocy.**

III PODSUMOWANIE

Poniższe sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olecko za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Program ten nakłada na jednostki samorządu terytorialnego i instytucje zadania, które wskutek kompleksowych i interdyscyplinarnych działań mają na celu skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie. Ponieważ problematyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest wielowymiarowa, w ramach Programu realizowane są zadania mające na celu ochronę ofiar przemocy w rodzinie oraz realizację działań skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie, a także działania profilaktyczne dla osób i rodzin zagrożonych przemocą.

Realizowane działania w ramach Programu mają duże znaczenie przy kreowaniu przyszłych priorytetów w rozwiązywaniu problemów związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie. Jednym z kluczowych osiągnięć, które dotychczas udało się zrealizować jest podejmowanie współpracy oraz branie odpowiedzialności za tę problematykę przez różne podmioty zaangażowane w realizację Programu, ale również przez służby pracujące w środowisku lokalnym. Wprowadzenie tego typu rozwiązań daje gwarancję skuteczności podejmowanych działań oraz stworzenia optymalnych rozwiązań w zakresie ograniczenia rozmiaru problemu przemocy w rodzinie. Realizowane działania w ramach Programu w sposób znaczący wpłynęły na zmianę świadomości społecznej. Ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto, każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Dzięki profesjonalizacji służb oraz doprecyzowaniu nałożonych na przedstawicieli zadań usprawniony zostanie system udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Należy podkreślić kluczową rolę odpowiednich szkoleń dla osób realizujących działania ustawy i dla innych osób podejmujących w środowisku lokalnym działania na rzecz ograniczania przemocy w rodzinie. Kompleksowe działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą mogły być skuteczne tylko po odpowiednim przygotowaniu pracowników reprezentujących różne grupy zawodowe. Aby usprawnić działania realizatorów Programu przewidywane są dalsze szkolenia i superwizja dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego/Grup Roboczych.

Udzielanie wszechstronnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest możliwa dzięki profesjonalizacji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie. Należy podkreślić, wzrost świadomości oraz znajomości problematyki przemocy w rodzinie wśród organów ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości, a także coraz częstsze stosowanie oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie (izolacyjnych, a także korekcyjno-edukacyjnych), co pozytywnie prognozuje na realizację tych zadań w przyszłości.

Priorytetowym zadaniem w ramach Programu jest realizacja działań profilaktycznych, w tym lokalnej kampanii społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które wyznaczają przyszłe kierunki systemowego podejścia do problematyki przemocy w rodzinie.

W obecnie opracowywanym nowym dokumencie na lata 2019 - 2025, postuluje się pozostawienie rozwiązań, które sprawdziły się przez kilka lat obowiązywania Programu Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie

oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olecko w latach 2012 - 2018 wprowadzając jednocześnie nowe rozwiązania, dzięki którym działania związane z zapobieganiem i ograniczaniem problemu przemocy w rodzinie staną się bardziej skutecznej. Przewiduje się organizację seminarium dla podmiotów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i lokalne kampanie społeczne. Celem Programu jest zintensyfikowanie działań profilaktycznych, zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. a także zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Sporządziła: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego
Elżbieta Chomicz

Przewodniczący
Zespołu Interdyscyplinarnego
W Olecku

mgr Elżbieta Chomicz

ZINTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE		
Nazwa własna działania	Nazwa wskaźnika	Osiągnięta wartość wskaźnika
Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie		
Rozwijanie współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi działający na rzecz przeciwdziałania przemocy	konsultacje	13
Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie	liczba diagnoz	1 diagnoza/48 uczniów (SP Kijewo) 3 diagnozy/ 370 uczniów (SP Nr 4)
Tworzenie bazy danych rodzin dotkniętych przemocą	Liczba baz	1 (MOPS)
Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie	rozmowy z uczniami monitorowanie sytuacji uczniów liczba rodzin objętych NK/ pracownicy socjalni i dzielnicowi	38 31 103
Koordinacja działań podjętych w ramach tworzonego systemu	Liczba wspólnie podjętych działań	
PODNOSENIE POZIOMU WIEDZY SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ NA TEMAT ZJAWISKA PRZEMOCY I ZMIANY POSTAW WOBEC PROBLEMU PRZEMOCY		
Nazwa własna działania	Nazwa wskaźnika	Osiągnięta wartość wskaźnika
Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie w lokalnych mediach i na stronie Komendy Powiatowej Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Urzędu Miejskiego	Liczba umieszczonych informacji o numerach alarmowych i liniach pomocowych dla osób doświadczających przemocy – tel. zaufania dla dzieci i młodzieży (116 111) dla rodziców i nauczycieli (800 100 100) Liczba spotkań edukacyjnych z rodzicami dotyczących przemocy udostępnienie poradnika na strony internetowej dla osób stosujących przemoc/ liczba odwiedzin	10 32 81
Prowadzenie kampanii informacyjnych o zjawisku przemocy w rodzinie z wykorzystaniem lokalnych mediów	Liczba kampanii/debata społeczna Liczba uczestników	1 4
Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy	Liczba ulotek	600
Prowadzenie zajęć w świetlicach oraz na zajęciach pozalekcyjnych edukacji skierowanej do dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania konfliktów bez przemocy, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją	Liczba zajęć Liczba świetlic Liczba uczestników	14 (SP Kijewo – uczniowie gimnazjum) 5 140

	Liczba pedagogów ulicznych Liczba dzieci objętych	3 20
Rozwijanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie skierowanej na prowadzenie profilaktyki i edukacji	Liczba programów Liczba uczestników	1 88
ZWIĘKSZENIE POZIOMU KOMPETENCJI PRZEDSTAWICIELI INSTYTUCJI I PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W CELU PODNIESIENIA JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI ŚWIADCZONYCH USŁUG		
Nazwa własna działania	Nazwa wskaźnika	Osiągnięta wartość wskaźnika
Udział w szkoleniach, konferencjach, seminariach, kursach przedstawicieli grup zawodowych podejmujących działania skierowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	Liczba konferencji Liczba uczestników	5 9
Systematyczne podnoszenie poziomu wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli grup zawodowych w zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej	Liczba szkoleń Liczba uczestników	3 41
Szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych	Liczba szkoleń Liczba uczestników	3 25
ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI POMOCY UDZIELANEJ RODZINOM DOŚWIADCZAJĄCYM PRZEMOCY Z UWZGLĘDNIENIEM POTRZEB WSZYSTKICH JEJ CZŁONKÓW		
Nazwa własna działania	Nazwa wskaźnika	Osiągnięta wartość wskaźnika
Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	Liczba osób objętych poradnictwem: psychologicznym prawnym liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym liczba zajęć liczba uczestników zajęć Liczba programów Liczba grup - terapeutyczna - wsparcia	235 168 67 88 (ukończyło 36 osób) 154 168 osób 2 1 1
Praca Grup Roboczych ukierunkowana na rozwiązywanie indywidualnych przypadków występowania przemocy w rodzinie zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty”	Liczba spotkań Grup Roboczych Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego Liczba NK, które wpłynęły do ZI, w tym liczba wszczętych procedur kontynuacja trwającej procedury Liczba rodzin (ogółem) objętych procedurą NK Liczba rodzin z poprzednich procedur Liczba rodzin z procedur wszczętych w br. Liczba procedur wszczętych z uwagi na przemoc wobec dziecka	381 4 105 62 39 100 56 44 5

	<p>Liczba złożonych o zawiadomień o podejrzeniu przestępstwa z art. 207 7</p> <p>Liczba wniosków o wgląd w sytuację małych dzieci 7</p> <p>Liczba wniosków o ograniczenie władzy rodzicielskiej 1</p> <p>Liczba skierowań rodziców do programu „Akademia Mądrego Rodzica” 5</p> <p>Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny 5</p> <p>Liczba dzieci zabezpieczonych w trybie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 3</p>	
Informowanie ofiar o placówkach udzielających pomoc i wsparcie	Liczba osób	100
Kierowanie ofiar przemocy do uczestnictwa w terapii dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	Liczba osób	22
Kierowanie osób dotkniętych przemocą do ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	Liczba rodzin Liczba osób	2 3, w tym 1 dziecko)
Kierowanie sprawców przemocy w celu poddania się diagnozie lub ewentualnego rozpoczęcia leczenia odwykowego	Liczba osób	42
Kierowanie sprawców przemocy do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym	Liczba osób	11 (4 osoby ukończyły program korekcyjno-edukacyjny)
Skierowanie wniosku do GKRPA do zobowiązania do leczenia odwykowego\	Liczba osób	10

/Termin przekazania sprawozdania do Wydziału Polityki Społecznej WMUW upływa z dniem 15 lutego roku następnego po okresie sprawozdawczym/.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

19-400 Olecko, ul. Armii Krajowej 26

tel./fax (087) 520 33 65

.....NIP 647-72-78-630-REGON 140104-260...

(Pieczęćka ŚDS)

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2018 **z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy typu A, B, C** **w Olecku**

Sprawozdanie należy sporządzić za cały okres, na który Wydział Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przyznał dotacje na prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla gminy/miasta/powiatu*

Sprawozdanie sporządzone za okres od 01.01.2018r. do 31.12.2018r.

CZĘŚĆ I. SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

1. Formy i efekty prowadzonej działalności /opis wykonania i ocena realizacji/

Działalność ŚDS w Olecku przebiegała zgodnie z Planem Pracy na rok 2018 oraz harmonogramem zmienianym w ciągu roku ze względów organizacyjnych (głównie z powodu zmian ilości uczestników). Realizacja zadań prowadzona była starannie i adekwatnie, przyniosła planowane efekty. Efektem działalności Domu jest poprawa ogólnej zaradności życiowej i samodzielności uczestników, poziomu funkcjonowania emocjonalnego, społecznego, umiejętności radzenia w codziennych sytuacjach życiowych, pobudzenie rozwoju i doskonalenia kontaktów emocjonalno-społecznych, a także zdolności do kierowania swoim życiem, w tym czasem wolnym od zajęć. Indywidualne oceny świadczonych form pomocy zawarte są w dokumentach indywidualnych uczestników. Poziom osiągniętych kompetencji psychospołecznych uczestników zależy od ogólnego stanu zdrowia psychicznego, somatycznego, stopnia i rozległości niepełnosprawności oraz innych czynników, w tym współpracy ze środowiskiem rodzinnym.

a/. Rodzaje treningów funkcjonowania w codziennym życiu:

- trening budżetowy,
- trening umiejętności praktycznych: samodzielności, zaradności, samoobsługi,
- trening kulinarny,
- trening higieniczny,

b/. Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:

- trening umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- zajęcia logopedyczne z elementami Tomatisa
- zajęcia pedagogiczne ,
- terapia biofeedback,

c/. Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:

- filmoterapia,
- biblioterapia,
- muzykoterapia, elementy relaksacji

d/. Poradnictwo psychologiczne /opis rozwiązań – wewnętrzne, zewnętrzne, formy pracy/

Pomoc psychologa polegała przede wszystkim na prowadzeniu indywidualnych rozmów, konsultacji i spotkań terapeutycznych z uczestnikami, prowadzeniu grupowych zajęć terapeutycznych, udzielaniu emocjonalnego wsparcia i pomocy w sytuacjach trudnych, przełamywaniu barier we wzajemnych kontaktach, przeciwdziałaniu i rozwiązywaniu konfliktów interpersonalnych, a także udzielaniu konsultacji rodzinom, opiekunom i terapeutom w sprawach problemów psychologicznych dotyczących uczestników.

e/. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych /opis rozwiązań/

Realizacja powyższej formy pomocy w stosunku do uczestników Domu odbywała się w trakcie indywidualnych i grupowych zajęć, polegała na informowaniu uczestników o uprawnieniach jakie im przysługują, ich możliwościach oraz motywowaniu do wspieranego, a następnie samodzielnego działania w załatwianiu spraw w różnych instytucjach i urzędach. Wobec wielu uczestników stosowano pomoc w regulowaniu opłat i załatwianiu różnorodnych spraw urzędowych. Odbywało się to m.in. poprzez: naukę adresowania listów i ich wysyłania, naukę wypełniania blankietów bankowych, naukę wypełniania różnych dokumentów urzędowych i pisania podań, oświadczeń i innych pism, naukę zachowania się w urzędach.

f/. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia /opis rozwiązań w śds /

Pomoc w realizacji dostępu do niezbędnych świadczeń zdrowotnych polegała na zapisywaniu telefonicznym lub osobistym do lekarzy specjalistów, lekarza pierwszego kontaktu oraz na motywowaniu, pilnowaniu i przypominaniu o terminach wizyt lekarskich, a także załatwieniu skierowania do szpitala w przypadku pogorszenia stanu zdrowia. W niektórych przypadkach istniała konieczność zaprowadzenia i towarzyszenia uczestnikowi w czasie wizyty lub zawiezienia pojazdem służbowym uczestnika do lekarza lub szpitala. Uczestnicy otrzymywali pomoc w zakupie leków poprzez wspólne wyjścia do apteki. Szczególnej pomocy – w tym zakresie – udzielono osobom mniej zaradnym i/lub samotnym. W trakcie treningu higienicznego uczestnicy nabywali wiedzę na temat przygotowania się do wizyty lekarskiej, badań oraz otrzymywali informacje na temat wybranych jednostek chorobowych oraz wartości zdrowia.

g/. Realizacja niezbędnej opieki /opis rozwiązań/

Wszyscy uczestnicy Domu A, B i C byli objęci opieką. W Domu Typu B i C (w stosunku do uczestników z dużymi deficytami w zakresie umysłowym i ruchowym) rozszerzono systematyczną, a w wielu przypadkach stosowano całkowitą opiekę w zakresie toalety (pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych), chodzeniu i poruszaniu się, przy spożywaniu posiłków i myciu się. Wynika to z faktu iż, 2 uczestników było niewidzących, 5 niepełnosprawnych w stopniu głębokim i 11 uczestników było poruszających się na wózku inwalidzkim i całkowicie uzależnionych od opieki i pomocy osób innych – pracowników ŚDS (ilość w poszczególnych grupach niepełnosprawności zmieniała się kilkakrotnie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r). Na dzień 31.12.2018r. było 10 uczestników ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną. Ze względu na bezpieczeństwo i obowiązujące przepisy realizowana była również opieka przy prowadzeniu wielu zajęć i terapii oraz w trakcie dowozów do piacówki.

h/. Realizacja terapii ruchowej, w tym zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja /opis rozwiązań/

Prowadzenie różnorodnych form terapii ruchowej, dostosowanej do ogólnego stanu zdrowia, sprawności fizycznej, a także pory roku. Organizowane były zajęcia sportowe w sali Domu, hali sportowej, otwartej siłowni. Zajęcia z usprawniania fizycznego prowadzone były w formie grupowej – gry i zabawy ruchowe, elementy gier zespołowych (piłki nożnej, unihokeja), elementy gimnastyki korekcyjnej, gimnastyka ogólnorozwojowa, elementy dyscyplin sportowych

(lekkoatletyka, tenis stołowy, piłkarzyki stołowe), zajęcia na piływalni, udział w zawodach sportowych. W okresach (poza zimą) wycieczki rowerowe i piesze, wyjazdy nad jezioro, do lasu oraz zajęcia rekreacyjne – gra w kręgle, jazda na łyżwach, hipoterapia. Organizowane były również wycieczki krajoznawcze do Suwałk, Augustowa, Gołdapi.

W 2018r. wykonywano świadczenia rehabilitacyjne w formie indywidualnej oraz grupowej z zakresu:

- fizykoterapii – ćwiczenia ogólnorozwojowe, ogólnokondycyjne, wzmacniające, równoważne, hydroterapię, masaże suche, ręczne, elektryczne, ćwiczenia z przyborami i na przyrządach
- kinezyterapii – min. laseroterapia, elektroterapia, światłolecznictwo, magnetoterapia, kinesiologia taping, hydromasaż.

iv. Realizacja wyżywienia /w ramach pracowni kulinarnej czy w ramach zadania własnego gminy/ , w tym całodobowe wyżywienie dla uczestników skierowanych na pobyt całodobowy w formie posiłków lub produktów żywnościowych do przygotowania posiłków przez uczestnika

Z posiłków przyznanych w ramach zadań własnych gminy korzystało 23 osób (23 osoby z gminy Olecko, 4 osoby gmina Wieliczki, 1 osoba gmina Świętajno - (obiady dostarczane były w formie cateringu). 14 osób spożywało posiłki, które sami opłacali (przekroczenie kryterium dochodowego), pozostali korzystali z posiłków sporządzanych w pracowni kulinarnej w trakcie treningów kulinarnych. Stan na 31.12.2018r.

iv. Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy /podać formy zajęć, ile osób uczestniczyło, z jakim rezultatem/

1. W ramach treningów umiejętności społecznych wyrabiano w grupie uczestników Domu Typu A – nawyki niezbędne do pracy zawodowej (punktualność, systematyczność, obowiązkowość, odpowiedzialność), w ramach zajęć terapii zajęciowej kształtowano umiejętność wykonywania prostych prac technicznych, wykonywania prac pomocniczych i podstawowych o charakterze kulinarnym.

2. Prezentowano aspekty podjęcia pracy na rynku pracy chronionej i otwartej. Uczono umiejętności poszukiwania pracy, zachowań w Urzędzie Pracy i dopełniania formalności związanych z poszukiwaniem i podjęciem pracy zawodowej.

3. W przypadkach możliwych motywowano do podnoszenia kwalifikacji zawodowych (korzystanie z kursów organizowanych przez PUP w Olecku), uzupełniania wykształcenia. Wyrabiano nawyki potrzebne w pracy, kształtowano umiejętności i wymagania niezbędne do uczestnictwa w WTZ lub podjęcia pracy w warunkach chronionych na przystosowanym stanowisku pracy. Czterech uczestników utrzymuje się w zatrudnieniu (w tym 1 w systemie pracy chronionej) w zmienowym systemie pracy.

4. Inicjowano i prowadzono prace na rzecz Domu (porządkowanie wnętrza i ogrodu).

iv. Transport uczestników zajęć /jeżeli ŚDS świadczy takie usługi - dowożenie przez ŚDS, dojeżdżają samodzielnie/opis/

Dom zapewniał usługi transportowe dla 20 uczestników ŚDS (na dzień 31.12.2018r). W czasie dowozów zawsze zapewniona była opieka. Pozostali uczestnicy są doprowadzani lub dowożeni do placówki przez rodziny. Uczestnicy Domu z terenu miasta – bez trudności w poruszaniu się przychodzili do placówki samodzielnie.

iv. Realizacja współpracy z podmiotami wymienionymi w § 21 i jej efektów /rodzaj podmiotu, opis realizowanych działań i jej efekty.

WSPÓLPRACA ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W OLECKU Z:

1. Rodzinami, opiekunami i innymi osobami bliskimi uczestnika.
Formy współpracy:
 - a. spotkania zespołów specjalistów pracujących z poszczególnymi uczestnikami i ich rodzicami (w terminach zależnie od potrzeb),
 - b. udział rodzin w konferencjach i szkoleniach w ŚDS lub poza placówką,
 - c. szkolenia i warsztaty tematyczne prowadzone w małych grupach przez pedagogów, logopedów, psychologa,
 - d. udzielanie pomocy psychologicznej (porady i konsultacje dla rodzin) – zależnie od potrzeb,
 - e. szkolenie dla rodziców uczestników z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej,
 - f. poradnictwo związane z dostępem do świadczeń socjalnych,
 - g. spotkania integracyjne (z okazji Wigilii, Dnia Kobiet, Dnia Rodziny, Dnia Babci i Dziadka oraz wspólny wyjazd na kufię, ogniska, wycieczki, na basen i zajęcia hipoterapeutyczne).
2. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olecku, Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej: w Wieliczkach, Kowalach Oleckich i w Świętajnie, w zakresie zapewnienia opieki i pomocy uczestnikom i ich rodzinom poprzez wymianę informacji na temat poszczególnych uczestników, konsultacji w sprawach interwencyjnych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku – przygotowanie danych do sporządzania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Oleckiego na lata 2016 - 2025 i dokumentów w tej sprawie. Udział w wielu szkoleniach, konferencjach i warsztatach organizowanych przez PCPR, prowadzonych przez krajowych specjalistów w danych dziedzinach.
3. Poradnią Zdrowia Psychicznego w Olecku, szpitalami psychiatrycznymi w Suwałkach i Węgorzewie – konsultacje telefoniczne lub osobiste w sprawie zdrowia/leczenia uczestników Domu.
4. Powiatowym Urzędem Pracy w Olecku:
 - a. pomoc uczestnikom Domu w udziale w projektach przygotowujących do aktywizacji zawodowej.
5. Organizacjami pozarządowymi – Stowarzyszeniem „Dać Nadzieję” przy ŚDS w Olecku (współdziałal w organizowaniu i prowadzeniu projektów np.: finansowanych z funduszy PFRON), Fundacją „SYNAPSIS” w Warszawie, Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Giżycku (szkolenia, konsultacje).
6. Kościołem Rzymsko - Katolickim - udział chętnych uczestników w szkoleniach parafialnych, spotkaniu misyjnym dla uczestników i ich rodziców oraz pracowników zorganizowanym na terenie ŚDS, umożliwienie dzieciom i młodzieży (za zgodą rodziców) co miesięcznych spowiedzi i komunii Św., urządzeniem Jasłówek, udział w spotkaniach z Biskupem Diecezji Ełckiej, udział w organizowanych przez Parafię konkursów na największą Palmę Wielkanocną, czy udział ŚDS w Orszaku Trzech Króli.
7. Regionalny Ośrodek Centrum Kultury „Mazury Garbate” – uczestnictwo w akademickich, konkursach, przeglądach i innych imprezach odbywających się na terenie Ośrodka korzystanie z sali kinowej i innych pomieszczeń instytucji przy organizacji imprez integracyjnych przygotowanych przez ŚDS (we współpracy ze Stowarzyszeniem „Dać Nadzieję” przy ŚDS W Olecku i Centrum Edukacji Specjalnej przy ŚDS) dla przedszkoli, szkół, WTZ z Olecka i regionu (w tym Suwałk, Ełku, Gołdapi). Korzystanie z pomieszczeń i urządzeń Ośrodka w czasie przeprowadzania corocznej akcji „Niebieskie światło dla autyzmu”.
8. a. Placówkami oświatowymi: przedszkolami, szkołami – wizyty w placówkach oraz spotkania organizowane na terenie ŚDS, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Olecku i Niepubliczną Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Olecku, Ośrodkiem Szkołno – Wychowawczym dla Dzieci Głuchych w Olecku.

- b. Warsztatami Terapii Zajęciowej w Olecku poprzez udział w wydarzeniach integracyjnych ŚDS i WTZ oraz przygotowywanie uczestników do przejścia z ŚDS do WTZ.
9. a. ze Starostwem Powiatowym w Olecku:
- a. współpraca w zakresie realizacji powiatowych programów zdrowotnych,
 - b. udział w społecznej akcji cyklicznej „Góra grosza”,
 - c. udział w Jarmarkach Folklorystycznych, Dożynkowych, Festynów Bożonarodzeniowych organizowanych przez gminę Olecko i Starostwo,
- b. Środowiskowymi Domami Samopomocy w Elku, Bartoszycach, w Nowej Wsi Elckiej, Suwałkach, Kowalach Oleckich, Wronkach i DPS „Zacisze” w Kowalach Oleckich, Klubem Seniora „Wrzos” w Olecku – w formie udziału we wspólnych konkursach, przeglądach, spektaklach, balach czy cyklicznym festynie „Schizofrenia – Otwórzcie Drzwi w Suwałkach organizowanym przez Szpital Psychiatryczny i Ośrodek Wsparcia w Lipniaku,
- c. Komendą Powiatową Policji w Olecku i Komendą Straży Pożarnej w sprawach profilaktyki zagrożeń oraz uczenie uczestników ŚDS (zwłaszcza dzieci i młodzieży) bezpiecznych zachowań w sytuacji zagrożenia,
- d. Powiatowym Zrzeszeniem LZS w Suwałkach – udział w integracyjnych zawodach sportowych organizowanych w Suwałkach, w Dowspudzie i Raczkach (biegi przełajowe, lekkoatletyka, halowa piłka nożna),
- e. MOSIR – udział w zawodach, uroczystościach, wydarzeniach społecznych (np. bicie rekordu w resuscytacji):
- korzystanie z hali sportowej i basenu „Lega”,
 - korzystanie z terenów rekreacyjnych na terenach położonych przy jeziorze, będących w zarządzie MOSIR w czasie integracyjnych imprez organizowanych przez ŚDS : np. Dzień Dziecka, Dzień Rodziny,
- f. lokalna prasa Olecka i strony internetowe Gminy Olecko – poprzez systematyczne zamieszczanie informacji na temat funkcjonowania ŚDS w celu propagowania wiedzy na temat funkcjonowania osób niepełnosprawnych, prezentacji ich możliwości przeciwdziałania ich marginalizacji w społeczeństwie i kształtowania właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

l/. Realizacja procesu dochodzenia do standardów ŚDS zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy /proszę podać poziom dochodzenia do standardów, jeżeli ŚDS nie posiada standardów/

Środowiskowy Dom Samopomocy w Olecku spełniał wszystkie standardy określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu.

m/. Ocena realizacji zadań placówki i ewentualne wnioski i informacje o planowanych zamierzeniach Zajęcia realizowane były w optymalnych warunkach, pracowniach i salach bardzo dobrze wyposażonych, przez wykwalifikowany personel, przyniosły (poza kilkoma przypadkami pogorszenia stanu zdrowia) zamierzony cel- poprawę sprawności poszczególnych funkcji, utrzymywanie się poziomu zdobytych umiejętności i kompetencji społecznych. Planowana jest kontynuacja.

n/. Dane statystyczne

- Ogólna liczba uczestników zajęć ŚDS w roku sprawozdawczym:
 - stan na 01.01.2018r. – 110 osób,
 - stan na 31.12.2018 r. - 59 osób
- Średnia frekwencja uczestników w roku sprawozdawczym - 67 osób
- Średnia liczba uczestników na poszczególnych zajęciach:

- treningi /jaki/

Ze względów organizacyjnych i wymogów spełnienia zaleceń pokontrolnych w 2018 roku wystąpiła konieczność wielokrotnych zmian ilości uczestników, co powodowało dalsze konsekwencje: zmiany struktur grup ich liczebności i harmonogramów. Treningi umiejętności funkcjonowania w życiu codziennym, umiejętności społecznych i interpersonalnych oraz umiejętności spędzania czasu wolnego odbywały się w zmiennych liczebnie grupach, według zmienianych harmonogramów celem dostosowania do ilości uczestników ich wieku życia oraz rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Średnia liczba uczestników na zajęciach w poszczególnych grupach przedstawia się następująco:

- grupa B – 6 osób,
- grupa A2 – 15 osób,
- grupa A1 – 18 osób,
- grupa G2 /II - 8 osób (średnia z ośmiu miesięcy) ,
- grupa P2 – 6 osób (średnia z dwóch miesięcy) ,
- grupa G1/ I – 4 osoby ,
- grupa S2 – 7 osób (średnia z dwóch miesięcy) ,
- grupa P1 – 4 (średnia z dwóch miesięcy)

oznaczenia literowe grup zgodne z oznaczeniami dzienników zajęć.

- pracownie/sale /jaki/

- pracownia ceramiczno-techniczna,
- siłownia/pracownia muzyczna,
- sala integracji sensorycznej,
- sale edukacyjne,
- sale terapeutyczne,
- pracownia plastyczno-witrażowa,
- pracownia komputerowa,
- sala spotkań,
- gabinet biofeedback,
- gabinet psychologiczny,
- sala wielofunkcyjna,
- sala rehabilitacyjna

- terapia ruchowa

- zajęcia rehabilitacyjne w formie grupowej,
- zajęcia rehabilitacyjne w formie indywidualnej,

- aktywizacja zawodowa

- zajęcia ceramiczne,
- zajęcia plastyczne,
- zajęcia techniczne,

- terapie specjalistyczne /aromatoterapia, logopedia, socjoterapia itp./ -

- filmoterapia – 33 osoby,
- biblioterapia – 30 osób ,

- terapie indywidualne: (średnia liczba osób uczestniczących w zajęciach miesięcznie)

- zajęcia psychologiczne – 10,
- terapia biofeedback – 4 osoby (ilość zajęć 173) ,
- zajęcia logopedyczne – 8,25,

- innych /jakich/

- zajęcia opiekuńczo-wychowawcze prowadzone w świetlicy ŚDS dla dzieci i młodzieży

➤ Liczba uczestników, których wykreślono z ewidencji ŚDS z powodu:

- rezygnacji uczestnika – decyzje uchylone na wniosek rodziców lub uczestnika – 47 osób (również w związku zaleceniami pokontrolnymi)
- usamodzielnienia -----
- umieszczenia w placówce całodobowej opieki -----
- przejścia do innej formy wsparcia dziennego /jakiej/ - 2 osoby - Warsztat Terapii Zajęciowej
- zgonu – 1 osoba zmarła
- inne /jakie/ uchylenie decyzji z urzędu - 17 osób (wykonanie zaleceń pokontrolnych),
- 8 osób - wygasły decyzje

e/. Struktura zatrudnienia pracowników ŚDS /proszę podać liczbę pracowników w podziale na stanowiska pracy, rodzaj umowy (czas określony, nieokreślony, zastępstwo), formę (umowa o pracę, zlecenie, inne /

PRACOWNICY MERYTORYCZNI:

- kierownik – umowa o pracę na czas nieokreślony – 1 osoba/ 1 etat
 - zastępca kierownika/ pielęgniarka - umowa o pracę na czas nieokreślony – 1 osoba /1 etat
 - główny specjalista- pedagog -umowa o pracę na czas nieokreślony – 2 osoby/ 1,25 etatu
 - psycholog - umowa o pracę na czas nieokreślony - 1 osoba / 1 etat
 - pedagog – umowa o pracę na czas nieokreślony – 5 osób/ 2,25 etatu
 - starszy pracownik socjalny – umowa o pracę na czas nieokreślony – 1 osoba / 1 etat
 - starszy instruktor terapii zajęciowej/instruktor terapii zajęciowej – umowa o pracę na czas nieokreślony – 2 osoby/ 1, 25 etatu
 - terapeuta – umowa o pracę na czas nieokreślony - 2 osoby/ 2 etaty
 - główny specjalista- umowa o pracę na czas nieokreślony – 1 osoba / 1 etat
 - główny specjalista – logopeda –umowa o pracę na czas nieokreślony - 2 osoby /0,25 etatu
 - sekretarka – umowa o pracę na czas nieokreślony – 1 osoba / 1 etat
 - pokojowa – umowa o pracę na czas nieokreślony – 1,5 etatu
 - kierownca/opiekun – umowa o pracę na czas nieokreślony - 2 osoby / 1,5 etatu
 - fizjoterapeuta - umowa o pracę na czas nieokreślony - 1 osoba/ 1 etat
- inni pracownicy, niezbędni do prawidłowego funkcjonowania Domu:
- kierownca samochodu osobowego - umowa o pracę na czas nieokreślony – 1 osoba / 1 etat
 - opiekun dziecięcy – umowa na czas określony – 2 osoby/ 1 etat

RAZEM: 27 PRACOWNIKÓW/18,625 ETATÓW

CZEŚĆ II. ZASOBY DOMU, PRZEZNACZONE NA JEGO FUNKCJONOWANIE, W TYM W ZAKRESIE:

Ogółem plan na 2018r. - 1.267.303,70 zł, w tym:

- § 2010- dotacja – 1.207.643,70zł

(wykonano 1.156.461,93 zł do zwrotu dotacja w kwocie 51001,81zł w tym: przelew do ZUS, Urzędu Skarbowego, faktura za olej opałowy, zwrot 179,96 zł niewykorzystana dotacja z tytułu dodatku dla pracownika socjalnego)

- § 2010 – dotacja na realizację Programu „Za Życiem” – 59,660 zł.

(Wykonano : 51312,23 zł do zwrotu dotacja w kwocie 847,77 zł. w tym : 8283,19 przelew do ZUS, Urzędu Skarbowego, 64,58 niewykorzystana dotacja)

Ogółem wydatki w 2018r. – 1.156.461,93 w tym

Za Życiem – 51312,23

OCENA REALIZACJI ZADAŃ I EWENTUALNE WNIOSKI, W TYM INFORMACJE O PLANOWANYCH ZMIANACH W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA DOMU.

W 2018r. w ŚDS w Olecku prowadzono działalność zgodnie z Planem Pracy na 2018r, dostosowując wiele zadań do spełnienia warunków określonych w Zarządzeniu Nr 356 Wojewody Warmińsko Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2017 roku w sprawie stosowania Wytycznych dotyczących zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w województwie Warmińsko – Mazurskim – środowiskowe domy samopomocy oraz Zarządzenie Nr 136 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 5 czerwca 2018 roku zmieniające zarządzenie Nr 356 z 29 grudnia 2017 roku w sprawie stosowania wytycznych dotyczących zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w województwie Warmińsko – Mazurskim – środowiskowe domy samopomocy.

Opracowano wymaganą dokumentację : w tym Instrukcję w sprawie zasad gospodarowania taborem samochodowym będącym w posiadaniu Środowiskowego Domu Samopomocy w Olecku. Ponadto prowadzono działalność ukierunkowaną na realizację wszystkich zaleceń pokontrolnych, wydanych przez kontrolę NIK i Urzędu Miejskiego w Olecku.

W w/w okresie sprawozdawczym – najtrudniejszym w dotychczasowej 22 letniej historii funkcjonowania ŚDS – zdołano pokonać niepożądane problemy – zwłaszcza:

- 1) po okresie kilku – miesięcznego zmniejszenia wymiaru czasu pracy pracowników, przywrócono pełny wymiar czasu pracy,
- 2) w 2018 roku uchylono decyzje 75 uczestnikom ŚDS z przyczyn opisanych w sprawozdaniu,
- 3) przyjęto 24 nowych uczestników i czynione są intensywne starania o pozyskanie uczestników w liczbie – do 80 statutowych miejsc, przyznanych od stycznia 2019 roku.

Niezależnie od ciągłej intensywnej pracy wprowadzającej zmiany organizacyjne (zmiany grup, harmonogramów, dzienników) prowadzono systematyczną, specjalistyczną pracę merytoryczną oraz doskonalono własne kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych.

Planowane na 2018 rok wyodrębnienie ŚDS w Olecku ze struktur MOPS w Olecku zostało przeniesione na rok 2019.

Rok 2018 będący przedmiotem przedkładanego sprawozdania oceniam jako trudny, ale motywujący do zintensyfikowania działań, a jednocześnie ważny z punktu widzenia najefektywniejszego wykorzystania posiadanych środków finansowych dla utrzymania optymalnego poziomu wspierania uczestników ŚDS - osób niepełnosprawnych w miarę ich możliwości ukierunkowanych na usamodzielnienie i szeroko rozumianą integrację społeczną.

K I E N O W N I K
Środowiskowego Domu Samopomocy
Olecko

mgr Danuta Maria Zaniewska

.....
Podpis i pieczęć kierownika/dyrektora ŚDS